

ΠΑΝΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ· ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ· ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ· ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ· ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ· ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ· ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ· ΑΘΗΝΑΣ 87

ΕΤΟΣ Α΄.

Αθήναι 15 Δεκεμβρίου 1921

ΣΡΙΘ. 1

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΤΗΣΙΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Δρ.	20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	Φρ. γρ.	30
ΑΜΕΡΙΚΗΣ	Δολ.	4

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 1.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ—ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ—ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

Ἡ ἐμφάνισις μας. ΓΕΩΡ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ.—Ἐστω καὶ περὶ λόγων ἀφ᾽ ἑ. Γ. Ν. Ι.—Ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία καὶ οἱ Δημόσιοι Ὑπάλληλοι. Α.—Ἐὐ ἀγόν των τάξεων ἐν Ἰταλίᾳ. Μετὰρρ. ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Χ. Χ. ΔΕΛΕΝΔΑ.—Ἡ πτώσις τῆς δραχμῆς. Α—Ω.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ—ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

Ἐὐ ὄρκος τοῦ θαλασσινοῦ. Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ.—Ὅλα γίνονται Henri Ardel. Μετὰρρ. Χ. Χ. Δ.—Τὰ θεατρικὰ κόμματα. Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ.—Ἡ μικρὰ νῆσος Ἁγία Ἐλένη. Α. Μ. ΑΙΔΑΝΟΥ, μετὰρρ. Χ. Χ. Δ.—Αἰσθητικὴ ἐρμηνεῖα τοῦ Β. στασίμου τῆς Σαφοκλέους Ἀντιγόνης. ΔΗΜ. ΓΟΥΔΗ.—Γράμματα ἐνὸς Φαντάρου. Τ. ΑΚΡΙΤΑ.

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ—ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ—ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ—ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΕΙΣ—ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΟΓΝΩΣΤΟΥ.

1921

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "Ο ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ - ΚΕΦΑΛΑΙΑ : 3.000.000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 126
 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 396
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 427 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : "ΤΙΤΑΝ", ΑΘΗΝΑΣ

Τσιμέντα "ΤΙΤΑΝ" τύπου ΠΟΡΤΛΑΝ (Ciment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εις τους αυστηρότερους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εν Μπετόν πάσης φύσεως.
 Βέτον αμιε λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, οπιστρώσεις οδών, κατασκευή πλίνθων (τούβλων) και ογκολίθων (άγκωνάρια), πρέκια κτλ.
 ΤΣΙΜΕΝΤΟ "ΚΥΚΛΩΨ". Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευήν υδραυλικών άμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομίας ή πλινθοδομίας, άντιαβιστώσα με πλείστα όσα προτερήματα τα άμμοκονιάματα εξ άσβέστου.
 Πολύ ταχύτερα πήξις. Άσυγκρίτως μεγαλύτερα άνοχή, όθεν : Ταχύτες εκτελέσεις. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι : Κέρδος εις χρησίμωτον χώρον και οικονομία εις εργατικά και όργανο λιθοδομής.
 Συνιστάται ιδιαίτερος δι' έργα λιμενικά.
 Σημειώσεις. "Η Διεύθυνσις της "Εταιρίας "ΤΙΤΑΝ" θέτει την πολυετή της πείραν διά την χρησιμοποίησιν των τσιμέντων έφ' άπάντων των κλάδων της οικοδομικής, εις την διάθεσιν των ενδιαφερομένων.
 Πληροφορία εις τα Γραφεία : Όδός Σταδίου 33, προφορικώς και δι' άλληλογραφίας.

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΑΙ OLIVER

ΠΟΛΥΓΡΑΦΟΙ

ΡΟΛΟ

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Σταδίου 21 - ΑΘΗΝΑΙ

Φωτογραφικές μεγεθύνσεις,

ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΕΣ-ΕΛΑΙΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΠΑΣΤΕΛ

ΣΤΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΗΛΙΩΝΗ

91 ΑΘΗΝΑΣ 91 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Τιμαί λογικαί-Παράδοσις ταχίστη.

ΟΙΝΟΙ
ΜΑΡΚΟ

ΛΕΥΚΟΙ

ΚΑΙ

ΕΡΥΘΡΟΙ

Επιτραπέζιοι

ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ

ΚΟΝΙΑΚ

"ΒΟΤΡΥΣ,"

Παλιόν
 απόσταγμα οίνων

ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΝ

Πωλείται
 Είς όλα τα κέντρα

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Σ. Γ. ΣΕΒΑΣΤΙΚΟΓΛΟΥ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΖΩΗΣ - ΠΥΡΟΣ - ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Έκκαθαρίσεων και Διακανονισμών

ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΒΑΡΙΩΝ

Στοά Φέξη - ΑΘΗΝΑΙ : Τηλ. 6-08

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΠΑΛΗΟΥ) ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Άναχωρήσεις εκ Πειραιώς από 13-18 Δεκεμβρίου 1921

ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ	ΗΜΕΡΑ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ	ΩΡΑ	ΠΡΟΣΟΡΜΗΣΕΙΣ
ΣΠΕΤΣΑΙ	Τετάρτη 15	6 μ. μ.	Χανία, Ρέθυμνος, 'Ηράκλειον
ΠΕΛΩΨ	Πέμπτη 16	9.30 π. μ.	Πάτρα, Κέρκυρα, Βρινδύσιον
ΙΣΜΗΝΗ	Παρασκευή 17	6 μ. μ.	Χανία, Ρέθυμνος, 'Ηράκλειον, 'Αλεξάνδρεια

ΠΑΝΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ - ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ - ΑΘΗΝΑΣ 87

ΕΤΟΣ Α'.

Αθήναι η' 15 Δεκεμβρίου 1921

ΑΡΙΘ. Ι

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΜΑΣ

Έν τῷ μέσω τῷ μεγάλου θορύβου περὶ τὴν ἐκδοσιν τόσων ἡμερησίων φύλλων, διευθυνομένων ἀποκρῦφως ἢ φανερῶς ὑπὸ ἰσχυρῶν ἢ ἀνισχυρῶν πολιτικῶν κομμάτων, ἀποβλεπόντων διὰ διαφόρων τεχνασμάτων εἰς τὴν ἐπίτευξιν ὀρισμένων πολιτικῶν ἐπιτυχιῶν καὶ ἄλλων τόσων περιοδικῶν τοιούτων, εἰδικευμένων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον εἰς περιεχόμενον, ἀποσκοπούντων εἰς τὴν διάδοσιν ὠφελίμων ἢ τερπνῶν γνώσεων, προβάλλομεν καὶ ἡμεῖς ἀντικειμενικῶς μετὰ τρόπον, τρόπον τινά, τὴν κεφαλὴν, ἀποβλέποντες κυρίως τὸ μὲν, ὅπως διὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ φύλλου μας εἴμεθα χρήσιμοι ἐκ τῆς ἐγκυκλοπαιδείας αὐτοῦ εἰς πάντας ἀνεξαίρετως, τὸ δὲ ὅπως πατάξωμεν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών μας τὴν συναλλαγὴν, ὑποσκάπτουσιν τὰ θεμέλια πάσης ὀργανώσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς Κρατικῆς καὶ ἐκ τρίτου, ὅπερ κυριώτερον, ὅπως ὑποστηρίξωμεν πάσῃ θυσίᾳ καὶ μετὰ σθένους τὰ δίκαια τῆς τάξεως ἐκείνης, ἥτις, τὸ ἐνδιάμεσον κατέχουσα τῶν πλουτοκρατικῆς καὶ ἐργατικῆς τάξεων, ὑφίσταται ἀδιαλείπτως τὰ δεινὰ καὶ τὸν ἀντίκτυπον τῶν ἀενάων διαμαχῶν αὐτῶν.

Εἶναι πασιδῆλον ὅτι ἡ τάξις τῶν ἀσίων, τοῦλάχιστον ἐν Ἑλλάδι, δὲν ἔτυχε παντάπασι τῆς προστασίας τῆς Πολιτείας, ἀν μὴ εἴπωμεν τὸναντίον, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἡ Πολιτεία διὰ τὴν ἐαυτῆς ὑπόστασιν πάντοτε προσβλέπει καὶ ἐπὶ τῆς ἀσικῆς τάξεως στηρίζεται.

Τὸ ἀδίκημα τοῦτο τὸ ὀργανωμένον, τὸ ὁποῖον λόγοις πολλάκις μὲν ἀνεγνώρισαν ἐκάστοτε Κυβερνήται τῆς Χώρας, δὲν ἀπετόλμησαν ὅμως, καίτοι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀσίων προερχόμενοι, νὰ ἐξαλείψωσιν αὐτὸ δι' ἔργων, αἰτία τῆς

καταθλιπτικῆς πιέσεως τῶν δύο ἄλλων τάξεων, ὀπισθοχωροῦντες τὸ μὲν πρὸ τοῦ στίλβοντος χρυσοῦ, φεύγοντες τὸ δὲ προτροπάδην πρὸ ἐνὸς ἐργατικοῦ συναγερμοῦ, θὰ κτυπήσωμεν.

Τὸ ἀδίκημα, ἐπαναλαμβάνομεν, τοῦτο τὸ ὀργανωμένον καὶ προστατευόμενον ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων ἢ ἀκουσίως, λόγω ἀδυναμίας πρὸς ἐπιβολὴν, ἢ ἐκουσίως, λόγω κομματικῶν ὑπολογισμῶν, εἴμεθα ἀπολύτως ἀποφασισμένοι διὰ πάσης θυσίας καὶ πάσης δυνάμεως νὰ καταρροῦσωμεν.

Βεβαίως καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως δὲν ἐννοοῦμεν μὲ ταῦτα διὰ χάριν τῆς ἀσικῆς τάξεως πρέπει αἱ ἄλλαι δύο τάξεις νὰ μὴ ζήσωσιν.

Τοιοῦτό τι οὐδὲ κἂν διελογίσθημεν.

Ἐννοοῦμεν καὶ ὑποστηρίζομεν διὰ πᾶσαι αἱ τάξεις πρέπει νὰ ζήσωσι συμμετρῶς (pro rata) μὲ βάσιν τὰς θυσίας, εἰς ἃς ἐκάστη ὑποβάλλεται καὶ οὐχὶ αἱ δύο, πλουτοκρατικὴ καὶ ἐργατικὴ, νὰ ζῶσιν ἄνευ συστολῆς εἰς βάρος τῆς ἀσικῆς τάξεως, ἥτις καθ' ἡμᾶς ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας.

Εἶναι ἀνάγκη καὶ συμφέρον ἀπόλυτον εἰς τε τὴν Πολιτείαν καὶ τὴν Κοινωνίαν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ν' ἀποβλέψωσιν ἐπειγόντως μετὰ προστασίας εἰς τὴν σπαρασσομένην ἀσικὴν τάξιν, διότι ἂν αὕτη, ἐκ τῆς ἀπελπισίας τῆς, λόγω τῶν ἀλυπτήτων κτυπημάτων τῶν ἄλλων δύο τάξεων, τῇ ὅπωςδήποτε ἀνοχῇ τῆς Πολιτείας, ἐπαναστατήσῃ κατὰ παντὸς προσβολῆως τότε πλέον τὸ χάσμα καὶ τὸ βάρανρον, ὅπερ δ' ἀνοιχθῆ διὰ πάντας, θὰ εἶναι τοσοῦτον μέγα καὶ τόσον βλαβερόν, ὥστε πᾶσα ἀργὰ ἐρχομένη βοήθεια θὰ εἶναι ἀδύνατος, θὰ στερεῖται πάσης σημασίας καὶ αἱ πληγαὶ ἐνὸς ἀλληλοσπαραγμοῦ δυσκόλως θὰ ἐπουλωθῶσιν.

Παρακαλούνται όσοι τών κ. κ. συνδρομητών δέν κατέβαλον τήν συνδρομήν των, όπως, εύαρεστούμενοι, διά τής επιστροφής του Ταχυδρομείου έμβάσωσι πρός τήν Διεύθυνσιν τό αντίτιμον ταύτης.

(Έκ του Γραφείου τής Διευθύνσεως)

Πρός δέ τήν άστικήν τάξιν, δι' ήν τόσον διακαώς έπιθυμούμεν, ως άνήκοντες εις ταύτην και άναγνωρίζοντες ταύτην ως τόν στυλοβάτην Πολιτείας τε και Κοινωνίας, ν' άξιωθής τών αγαθών έκ των κόπων και μόχθων, εις ους άπό τής επανιδρύσεως του Έλληνικού Κράτους υποβάλλεται, έν και μόνον συνιστώμεν, ταχίστην και ύγιή όργάνωσιν.

Έν τέλει ως πρός τό έν γένει πολιτικόν μέρος του φύλλου μας διαδηλοΰμεν ειλικρινώς ότι θέλομεν τηρήσει πλήρη και άπόλυτον άνεξαρτησίαν, άποβλέποντες μόνον πρός τό συμφέρον τής Πατρίδος, τό Δίκαιον και τήν Ήθικήν.

Με τοιοϋτο και άπαρασάλευτον πρόγραμμα κατερχόμενοι ή άνερχόμενοι, όπως θέλετε, πρός τό πεδιον τής πολιτικοκοινωνιολογικής κυρίως και κατά πρώτον λόγον δράσεως, άπευθυνόμεθα πρός πάντας τούς συμμεριζομένους τούς στοχασμούς και άντιλήψεις μας, όπως διά παντός μέσου μεριμνήσωσι διά τήν μεγάλην διάδοσιν του φύλλου μας, ίνα ή μικρά έν άρχή έκδοσίς μας τονωθής και άποκτήσωμεν όργανον συγχωρότερας κυκλοφορίας άνά τήν Ελλάδα, κατασταθής δ' οϋτω προσφορωτέρα ή εξαίπλωσις των ύγιων άρχών, με τās όποιās ήμείς οί άστοί έζησαμεν και θέλομεν νά ζήσωμεν, διότι τό θέλομεν, διότι μας άνήκει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΛΥΧΝΩΝ ΑΦΑΣ

Έκ τής είδησεογραφίας του Έλληνικού και Εύρωπαϊκού έν γένει τύπου παρατηρούμεν τήν πεισματώδη έμμονήν τής Γαλλίας εις τήν εξεύρεσιν λύσεως έν τῷ Ανατολικῷ ζητήματι, προσαρμοζομένης εις τήν πολιτικήν γραμμήν, ήν έχάραξεν ο κ. Μπριάν, μόλις άνερχόμενος εις τήν Αρχήν τής Δημοκρατίας και ήτις πολιτική, ως έναργως άπεδείχθη, κύριον σκοπόν έχει τόν προσεταιρισμόν τής πολεμίας Τουρκίας και τήν τελείαν, ει δυνατόν, άποσύνθεσιν τής συμμάχου Ελλάδος!

Ο κ. Αριστείδης Μπριάν, πιεζόμενος προφανώς υπό τής ομάδος των κεφαλαιούχων, οίτινες πρὸ του Εύρωπαϊκού πολέμου παρέδωσαν εις τήν άδηφάγον Τουρκίαν έλάχιστα σακκίδια χρυσίου με τόν μόνον ύπολογισμόν νά δυνηθῶσι νά εισχωρήσωσιν εις τήν εκμετάλλευσιν τής Τουρκικής χώρας και νά εκδιώξωσιν εκείθεν σὺν τῷ

χρόνῳ τήν Γερμανικήν έπιρροήν, και πᾶσαν τυχόν άλλην παρασκευασθεΐσαν προγενεστερώς, έχάραξε μίαν πολιτικήν αντίθετον πρὸς τās παραδόσεις και τās άρχάς τής έλευθερίας, ως έθέσπισεν ο Γαλλικός Λαός επαναστατικῶ δικαίῳ και αίτινες άρχαί έτέθησαν έν πολλοίς ως βάσις του νεωτέρου πολιτισμοῦ τής Εύρώπης, άν μη είπωμεν ολοκληρου του κόσμου.

Παραβλέπομεν τό χυθὲν Έλληνικόν αίμα εις τό Βερντέν, παραβλέπομεν τό ρεύσαν παρὰ τό πλευρόν των Γάλλων και συμμάχων Έλληνικόν αίμα έν τοίς Μακεδονικοίς πεδίοις, περι οὔ εις πλείστα Γαλλικά φύλλα έγράφησαν εμπνευσμένα άρθρα και λεπτομερεΐς εξιστορήσεις, παραβλέπομεν όλας τās θυσίας, εις ας, χάριν τής Γαλλίας, ιδίως εξ αισθηματικῶν λόγων, και των συμμάχων υπεβλήθη ο Έλληνικός Λαός, παραβλέπομεν άκόμη και, άν είναι δυνατὸν τοϋτο, τήν τελευταίαν γιγαντομαχίαν του Έλληνικού Στρατου έν Μικρῇ Ασία πρὸς τόν ειδεχθῆ και βαρβαρον έχθρόν, ως επίσης παραβλέπομεν και τό υπό τούτου κατακρεούργημα του άθφου και άμάχου χριστιανικού πληθυσμοῦ και παραδεχόμεθα ότι πρέπει ή Γαλλική πολιτική νά υπερμαχήση έν τῷ Ανατολικῷ ζητήματι και υποχωρούμεν εις τήν όροθετικήν γραμμήν, ήν ο κ. Μπριάν άπό του πολυτελεστάτου Πρωθυπουργικού του γραφείου θά καθορίση ή καθώρισεν!

Και έρωτῶμεν έν τῇ ύποτιθεμένη ταύτη περιπτώσει τούς κυβερνῶντας τήν Γαλλίαν: Θα δυνηθῶσιν άρά γε νά διατηρήσωσι τό κατασκεύασμα του κ. Φραγκλίνου Μπουγιόν και ποία τάχα τά πραγματικά έχέγγυα;

Τὸ παρελθόν τής Τουρκίας έν ταίς σχέσεσιν αὐτῆς πρὸς τὰ κράτη τής Αντάντ και ιδιαιτέρως πρὸς τήν Γαλλίαν, λόγω τής σατραπικής Γερμανικής έπιβολῆς έν Τουρκία, παρέχουσιν ήμίν ολοφάνερα δείγματα περι του αντίθετου. Τελευταίον κροῦσμα και ή μη παραδοχή τής Συνθήκης των Σεβρών και ή εκ ταύτης διαιωνιζομένη Έλληνοτουρκική ρήξις.

Η Γερμανική έπιβολή έν Τουρκία δέν εξέλιπεν.

Αί ρίζαι τής Γερμανικής πολιτικῆς έν Τουρκία, όχι μόνον δέν έμαράνθησαν, αλλά τούναντίον άνέθαλον κατά τήν τελευταίαν ρήξιν τής Ελλάδος πρὸς τήν Τουρκίαν, με τόν ύπολογισμόν ότι, άν ή Ελλάς ήττάτο, θά ήτο μία μονομερῆς μέν νίκη τής Γερμανίας, έστω και κατά τόν έπίλογον τής Εύρωπαϊκῆς πάλης, ουσιώδης όμως, διότι ή λύσις του Ανατολικού προβλήματος θ' άνεβάλλετο και εκ τής τοιαύτης άναβολῆς τὰ ωφελήματα

τῆς Γερμανίας θά ήσαν άρκοῦντως μεγάλα, διότι θά τῆς έδίδετο ο ευθετώτερος ίσως μέχρι σήμερα χρόνος νά προπαρασκευάση τās έν εξεγέρσει διατελούσας Μουσουλμανικὰς μάζας και νά τās μεταχειρισθῆ κατά παντός, όστις τήν έβλαψεν, καθ' οἷονδήποτε τρόπον.

Τοϋτο είναι άναμφισβήτητον και αυταπόδεικτον, δεδομένου ότι σήμεραν τόν Τουρκικόν Στρατόν διοικοῦσι Γερμανοί και θά είχε τήν ευτυχίαν νά ανταλλάξῃ ο κ. Φραγκλίνος Μπουγιόν πολλὰς φιλοφρονήσεις και νά συμφάγη ίσως άκόμη με τούς Γερμανούς αξιωματικούς του Τουρκικού Επιτελείου κατά τήν έν Αγκύρα διαμονήν του!

Αλλά και άν παραδεχθῶμεν ότι ή διά του άμφιβόλου κατασκευάσματος του κ. Μπουγιόν προβλεπομένη έπιρροή τής Γαλλίας επί τήν Τουρκίαν καταστῆ πραγματική, οί σήμεραν σύμμαχοι τής Γαλλίας θά έπιτρέψωσι τήν διατήρησιν και θά υποχωρήσωσι χάριν τής Γαλλίας εις τό Ανατολικόν ζήτημα, όπερ κατά κύριον λόγον τούς ενδιαφέρει και όπερ υπήρξε μία των αιτιῶν, άν όχι ή μόνη αίτία, τής Εύρωπαϊκῆς αιματοχυσίας;

Χωρίς πολλὰς περιστροφὰς και όητορικά σχήματα διά τής διατηρήσεως έν Τουρκία καθεστῶτος κυβερνωμένου άπό τούς Παρισίους, παραβλάπτονται ουσιωδώς τὰ συμφέροντα τής Αγγλίας και Ιταλίας.

Τήν μέν Ιταλίαν ως άποτελοῦσαν οὐχι πρωτεύοντα παράγοντα έν τῇ λύσει του Ανατολικού προβλήματος, λόγω κυρίως τής άνεπαρκείας των δυνάμεών της πρὸς έπιβολήν, παραβλέπομεν.

Η Αγγλία όμως, ήτις περιεπλέχθη κατά μοναδικόν λόγον εις τόν Εύρωπαϊκόν πόλεμον, ίνα μη διά τής κατισχύσεως των Γερμανικῶν όπλων τῇ αποκλεισθῆ ή Ανατολή και ή διά ταύτης οδδὸς πρὸς τās Ινδίας, θά έπιτρέψῃ άρά γε εις τήν Γαλλίαν νά τήν υποσκελίση τοσούτω μάλλον, καθ' όσον αὐτῇ τό πρώτον ήδη πειράται νά δημιουργήση πραγματικῶς πολιτικήν έν τῇ Ανατολῇ;

Θά είναι τῷ ὄντι άστεϊον νά δώσωμεν άπόκρισιν εις έρώτημα έμπερικλειόν πασιφανώς τήν άπάντησιν.

Η σταθερότης τής Αγγλικῆς πολιτικῆς έν τῇ Ανατολῇ υπέρ των Έλληνικῶν συμφερόντων, εις α χωρὶς άντιλογίαν βασίζονται και τὰ Αγγλικὰ συμφέροντα, τό μέν ενεκα τής γεωγραφικῆς θέσεως τής Ελλάδος, τό δέ ενεκα τής έπιδειχθείσης ειλικρινείας έν ταίς συναλλαγαις τής Ελλάδος πρὸς τήν Αγγλίαν άπό τής συμπήξεως τῆς

πρώτης εις Βασιλείον, κατεδείχθη εκ τῆς μέχρι τουδε έν γένει στάσεώς της.

Η Αγγλία ποτέ δέν δύναται νά υποχωρήση εις ζήτημα ζωτικόν δι' αὐτήν, οἷον παρίσταται τό Ανατολικόν. Η Αγγλία διά πάσης θυσίας θά έπιτύχῃ, τι άρχήθεν διέγραψεν έν τῇ πολιτικῇ της έν τῇ Ανατολῇ.

Τί μένει άρά γε εις τήν Γαλλίαν, άν εξακολουθήση νά επιμένῃ εις τήν σφαλερὰν και άνεργμάτιστον πολιτικήν του κ. Μπριάν;

Οὐδέν άλλο ή ή πλήρης άπομόνωσίς της, διότι ή Ιταλία, και άν διατηρήση τήν συμμαχίαν της πρὸς τήν Γαλλίαν, δέν θά είναι ίκανή νά βοηθήση ταύτην εναντι ένδεχομένων κινδύνων και τὰ εκ τῆς άπομονώσεως άποτελέσματα θά είναι τόσον τραγικά εκ του πιθανού Γερμανικού κτυπήματος, όσον τοϋτο θά είναι βαρύτερον εκ του μίσους, όπερ ο Γερμανικός Λαός πρὸς τήν Γαλλίαν τρέφει σήμεραν.

Ελπίζομεν όμως ότι ο κ. Αριστείδης Μπριάν, έστω και περι λυχῶν άφας, θά συνέλθῃ εκ τῆς παραζάλης, ήτις τόν συνέχει, εκ των όνειρων, τὰ όποια κυοφοροῦνται εις τόν εγκέφαλόν του και εκ του άφελους τῷ ὄντι έρωτός του πρὸς τήν πονηρὰν Τουρκίαν και θά οδηγήση τήν Γαλλίαν εις τήν ευθείαν οδόν, ήτις άγει εις τήν έξυπνέτησιν όλων γενικῶς των συμμαχικῶν συμφερόντων έν Ανατολῇ διά τής έπιβαλλομένης **de facto**, περισσότερον σήμεραν, ύποστηριξέως των Έλληνικῶν δικαίων.

Ας τό έλπίσωμεν!

Γ. Ν. Ι.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Έκατόν έτη συνεπληρώθησαν ήδη, άφ' ής εποχῆς ή ώραία χώρα, ή γῆ των Θεῶν, διαγράφοσα διά μέσον των αιώνων τήν φωτεινήν γραμμήν τής σταδιοδρομίας της, ώρθώθη υπερέφανος και δυνατή, Ανταῖος αὐτῇ, άπέναντι του κολοσσοῦ τής βαρβαρότητος και τής άσχημίας.

Των πατέρων τās μεγάλας υποθήκας και διαθήκας φιλοστόργως διαφυλάττουσα υπηγόρευσεν εις τήν ιστορίαν νέας σελίδας, και ή Ελλάς, ή πατρίς των ιδανικῶν, μικρά μέν αλλά πάντοτε ώραία, αρχίζει τήν νέαν ζωήν της, ζωήν όνειρων ως Φυλή, ζωήν δυσχερειῶν ως Κράτος.

Τὰ έτη παρέρχονται. Αί δυσχέρειαι ποικίλαι άπό πάσης άπόψεως συνεχόσιν τό Κράτος τῆς μικρῆς γωνίας και επιβάλλουσιν εις Τοϋτο δρᾶσιν περιορισμένην, ενεργείας άναλόγους πρὸς τήν σμικρότητα των όρίων τῆς έλευθέρως Ελλάδος.

Έν τῷ μεταξὺ σημειοῦνται έδαφικαί προσκτήσεις και κατά τήν μετ' οὐ πολὺ συμπληρουμένην δεκαετίαν ή Έλληνική Φυλή όρθοῦται, ή Έλληνική άλική εκπλήσσοσα διαγράφει διά τῆς λόγῃς και του τιμίου αίματος των Τιμιωτάτων ήρώων τὰ νέα σύνορα τής Μεγάλης Πατρίδος, και ο Έλληνικός Πολιτισμός, ο πολιτισμός των πατέρων, φερόμενος

υπό υιών ευγενών άπλοῦται ήδη επί πάσαν γωνίαν και άκτὴν Ἑλληνικήν.

Ἡ στιγμή ἐπὶ ἤλθε. Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, φέρον ἐπὶ τῶν ὤμων του πάντοτε ὑποχρεώσεις ἱεράς, νῦν δὲ ἱερωτέρας, ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἑλλάδα ἰδανικὴν Διοίκησιν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὀφείλει νὰ ἐργασθῆ.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὀφείλει νὰ ἐργασθῆ. Ἀλλὰ κατὰ τίνα τρόπον τὸ Κράτος νὰ ἐργασθῆ; Κατὰ τίνα τρόπον τὸ Κράτος δύναται νὰ εκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του;

Ἰδοὺ μία ἐρώτησις ἀπλή, ἀπλουστάτη, ἣτις δὲν θ' ἀπαιτήσῃ διὰ τὴν ἀπάντησιν οὔτε ἐξαιρετικὴν μόρφωσιν, οὔτε εἰδικὰ ἐπιστημονικὰ γνώσεις.

Διοικήσις ἰδανικὴ τότε μόνον ἐξασφαλίζεται, ὅταν τὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως (Διοικήσις ἐνταῦθα δέον νὰ νοηθῆ ὡς ὅρος γενικός), ἐκείνοι δηλονότι, εἰς οὓς ἔχει ἀνατεθῆ ἡ διαχείρισις τῶν κοινῶν, συγκεντροῦσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν μόρφωσιν και ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀπόλυτον ἠθικὴν.

Εἶναι τόσῳ ἀπλή ἡ διάγνωσις τῶν μέσων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καλῆς Διοικήσεως, ὅσῳ δυσχερὴς κατέστη αὐτὴ παρ' ἡμῶν.

Τὰ αἷτια, ἡμεῖς τοῦλάχιστον, δὲν θὰ τὰ ἐκζητήσωμεν οὐδὲ θ' ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτῶν.

Μᾶς ἀρκεῖ ἤδη ὅτι ἔχομεν πρὸ ἡμῶν διὰ ν' ἀσχοληθῶμεν τὰ δύο θύματα τῆς ἐλλείψεως πάσης διαγνώσεως ὡς πρὸς τὰ μέσα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καλῆς Διοικήσεως 1) Αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος. 2) Αὐτὰ ταῦτα τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους, ὑπὸ τὴν διπλὴν ἰδιότητα αὐτῶν, ὡς ὀργάνων τοῦ Κράτους και ὡς ἀτόμων.

Καὶ τῶν θυμάτων τούτων θὰ ὑποδείξωμεν τὸν τρόπον τῆς ἀννυώσεως και τῆς ἐκφυγῆς ἀπὸ καταστάσεως ὀδυνηρωτέρας τῆς τοῦ ἀπλοῦ θύματος.

Δὲν πρόκειται νὰ παραστήσωμεν τὸν ἐφευρέτην τοῦ φαρμάκου τῆς νόσου ἢ τῶν νόσων, ἀν προτιμᾶτε, ὅφ' ὧν δεινὴν ὑφίσταται κρίσιν ἡ Διοίκησις και ἣτις δεινότερα προοικονίζεται διὰ τὸ μέλλον, ἐὰν ἐγκαίρως ἢ μᾶλλον τάχιστα δὲν ἐπέλθῃ ἡ ἐνδεικνυομένη ἑὐθυμία τῆς καταστάσεως.

Θὰ διατυπώσωμεν μόνον ἐγγράφως, ἀφοῦ τόσον ἐλάχιστον ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀρμόδιοι ἢ ἀναρμόδιοι ἠσχολήθησαν μὲ τὸ μέγα ζήτημα τῆς καταστάσεως παρ' ἡμῶν τῶν ὀκτωσθῆ ποτε διαχειριζομένων δημοσίαν ὑπηρεσίαν, τὰς ἀτομικὰς ἡμῶν σκέψεις, αἰτινες θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἐκπροσωποῦσι τὰς σκέψεις και τὰς ἀντιλήψεις τῶν ὑγιῶς σκεπτομένων ἐκ τῶν διανοουμένων τάξεων, ὧν τὴν πολυπληθεστέραν ἀσφαλὸς ἀποτελεῖ ἡ τάξις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, και ἐπὶ τῶν ἀντιλήψεων ἡμῶν τούτων θὰ ἐπιθυνοῦμεν νὰ προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν ἐκείνων, οἵτινες κατὰ τὰς θεμελιώδεις και κοινὰς διατάξεις ἐτάχθησαν ἐϋθυμισταὶ τοιούτων ζητημάτων.

Καὶ ἤδη ἄς προέλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μέσων ἐκείνων, δι' ὧν ἀσφαλίζεται ἡ καλὴ Διοίκησις, ἣς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἠθικὴ, ἀλλὰ και ἡ πολιτικὴ μόρφωσις τοῦ λαοῦ, ἡ ἕξις αὐτοῦ (λέγομεν ἕξις διὰ νὰ περιλάβωμεν και τὴν κατ' ἀνάγκην συμμόρφωσιν τῶν τυχόν ἀπὸ ἐλλείψεως μορφώσεως ἢ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίας δυσχερῶς συντρεχόντων εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀρμονίαν) τοῦ ὑποτάσσασθαι εἰς τὰ κελεύσματα τῶν νόμων, ἢ πεποιθήσις ἐν αὐτῷ ὅτι ἐν τῇ ἐκκληρώσει τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων και τῷ σεβασμῷ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων, ἐξασφαλίζεται ὄχι μόνον ἡ ἀτομικὴ εὐημερία, ἀλλὰ και ἡ ὑπόστασις τοῦ Κράτους πολλαπλῶς θεμελιούται και ἰσχυροποιεῖται.

Τὰ μέσα ταῦτα δύναμεθα νὰ διακρίνωμεν θεμελιωδῶς ὡς ἑξῆς:

1) Ἀνεξαρτησία ἀσφαλιζομένη Συνταγματικῶς τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἐν γένει και πλήρης αὐτῶν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πάσης οἰασθῆποτε ἐπεμβάσεως ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς δημοσίας λειτουργίας.

2) Ἀφομοίωσις τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν προ-

σωπικὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων λειτουργῶν.

3) Ἐξασφάλισις ἐπαρκείας οικονομικῆς εἰς τοὺς δημοσίους λειτουργούς.

A'

Ἀνεξαρτησία ἀσφαλιζομένη Συνταγματικῶς τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἐν γένει και πλήρης αὐτῶν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πάσης οἰασθῆποτε ἐπεμβάσεως ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς δημοσίας λειτουργίας.

Πρὸ δέκα ἐξ περίπου ἐτῶν, ἀφοῦ κατὰ τὸν προδιαδραμόντα χρόνον ἡ κομματικὴ συναλλαγὴ ὑπὸ τὴν εἰδεχθεστέραν τῆς ἐμφάνισιν διέφθειρε ποικιλοτρόπως τὴν Διοίκησιν, τὰ δὲ ὄργανα τοῦ Κράτους ἴδια ἑαυτῆς ὄργανα κατέστησε, πᾶσαν δὲ πρόδοον και βελτίωσιν ἐν τῇ διοικήσει τῶν κοινῶν ἐγκληματικώτατα ἠρηθῆ, ἀδιάφορον ἀν ἐκ προθέσεως, ἀμαθείας ἢ ἐπιπολαιότητος, ἐσημειώθη τὸ πρῶτον βῆμα ὑπὲρ τῆς χειραφετήσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Καὶ ἐψηφίσθη τότε ὁ Νόμος „ΓΡΓ“ τοῦ 1905 περὶ τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τῶν περὶ συντάξεων νόμων, ἐν ᾧ περιελήφθη διατάξεις περὶ μοιμότητος τῶν συμπληρωσάντων δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν διοικητικῶν ὑπαλλήλων.

Ἀλλὰ ἀπὸ ποίων σκέψεων ὀρωμένη ἡ τότε Κυβέρνησις προήλθε εἰς τοσοῦτω γενναίαν ἀπόφασιν;

Ἐγὼ σχηματίζω τὴν πεποιθήσιν ἔλεγε τότε ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι μὲν οὐν διὰ τῆς μοιμότητος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δύναται νὰ σωθῆ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Σαφῆς ἄρα και τότε εἶχε τεθῆ και πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν Κυβερνώντων τὴν Ἑλλάδα ἢ κατάστασις, εἰς ἣν εἶχε περιεστῆ ἡ Διοίκησις και τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνέμενον ἀπὸ τῆς χειραφετήσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων;

Τίς ἔσχε ἢ θὰ εἶχε ποτὲ ἀντίρροσιν ἐπὶ τούτου;

Και ὅμως τὰς πεποιθήσεις ταύτας τῶν Κυβερνώντων και τῶν διανοουμένων τάξεων και τῶν καλῶς σκεπτομένων και τοῦ λαοῦ τοῦ ὑφισταμένου περιοδικῶς τὰ ἐκ τῆς τριαυτῆς διοικητικῆς ἐξαρθρώσεως δεινὰ ἀνέτρεψαν κατὰ τρόπους ποικίλους ἢ ἀμάθεια ἢ ἡ ἀδιαφορία, τὸ κομματικὸν συμφέρον ἢ ἡ διείλια πρὸς ἐνεργείας, δι' ὧν θὰ ἐπατάσσετο ἀμειλίχως ἡ ταπεινὴ κομματικὴ συναλλαγὴ.

Ἄλλοι ἀνεξαιρέτως ἀνεγνώρισαν ἀπὸ πολλοῦ και ἀναγνωρίζουσι πάντοτε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξιδανικεύσεως τῆς διοικήσεως διὰ τῆς ἐξασφάλισεως ὑπαλλήλων ἱκανῶν και ἐναρτέων, και ὅμως οὐδεὶς ἀποτελεσματικῶς εἰργάσθη ὑπὲρ τούτου ἢ και ἀν εἰργάσθη και ἐδημιούργησε και εἶδον τὸ φῶς διατάξεις νόμων, ἀφ' ὧν οἱ πονοῦντες τὴν πατρίδα ἠλπισαν και ἐπὶ ἡμέρας ἀκόμη καλύτερας, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος ἢ τὴν ὑπομονὴν νὰ παρακολουθήσῃ μετ' ἰδιαζούσης στοργῆς τὸ δημιούργημα του και τὰ παρασκήνια τοῦ κόμματος ἠγρῶπνον πάντοτε προοτιμᾶζοντα τὸ μόλυσμα και ἀπειλοῦντα τὴν ἀποσύνθεσιν.

Τί πρὸς τοὺς ὀλίγους ἐπιτηδεῖους τῆς πατρίδος τὸ συμφέρον!

Ἀνεμιοὶ ἢ ἐξάδελφοὶ ἠϊδιαιτέροι τῶν διαφόρων Ὑπουργῶν ἐπρεπε πάση θυσίᾳ (μεταφραστέον-πάση ἀνηθικότητι) ν' ἀπολαύσωσι τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐξουσίας ἢ μᾶλλον τὰ ἀγαθὰ τῆς Πατρίδος, πολὺ εὐκόλως μεταβαλλομένης εἰς τοιφλίκιον τῶν εὐνοουμένων και ἐπιτηδεῶν.

Καὶ εἰς ἐπίμετρον αἱ ἐσωτερικαὶ κυρίως ἀνωμαλίαι ἐπηύξησαν τὸ κακόν.

Ἄλλ' ἔως πότε ἄρα γε θ' ἀναστέλλεται ἡ ἐπὶ τῆς κανονικῆς τροχιάς Ἐπαναφορὰ τῆς διοικητικῆς μηχανῆς τῆς νέας Μεγάλης Ἑλλάδος;

Ἡ Γ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικὴ Συνέλευσις περιεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν πρὸς ἐξέτασιν, ἐϋθυμισιν και βελτίωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ζήτημα τῆς δι' ὀργάνων ἠθικῶν πρὸ παντός και ἱκανῶν διοικήσεως τοῦ λαοῦ, εἶναι ἄρα γε ζήτημα

τόσῳ ἀσημάντων, ὥστε οὐδεμία σημαντικὴ νὰ σημειοῦται ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδήλωσις;

(Ἐπεταί συνέγεις)

A.

Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΥΠΟ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ Χ. ΔΕΛΕΝΔΑ

Τὴν 15 παρελθόντος Μαΐου ἐν Ἰταλίᾳ ἐνηργούνο γενικαὶ ἐκλογαί, τὴν δὲ 11ην Ἰουνίου ὁ Βασιλεὺς παρίστατο εἰς τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν τῆς 26ης βουλευτικῆς περιόδου, και τὴν 27ην τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὁ κ. Τζιολίτι ὑπέβαλλεν εἰς τὸν Βασιλέα τὴν παραίτησιν του, ὡς ἐπίσης και ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, συνεπεῖα ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἐπιτύχει πλειοψηφίαν 34 μόνον ψήφων και ἠρνεῖτο, παρὰ τὰς ζωηρὰς παρακλήσεις, νὰ διατηρήσῃ τὴν Ἀρχήν. Τὴν 1ην Ἰουλίου ὁ Βασιλεὺς ἐκάλεε τὸν κ. Μπονόμι, ὅστις δύο ἡμέρας ἀργότερα ἐσχημάτιζε τὴν νέαν Κυβέρνησιν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κ. Τζιολίτι νὰ προβῆ εἰς νέας βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μετὰ τινος ἐκπλήξεως. Ἐν τούτοις πρὸ καιροῦ ἤδη, μετὰ τινος ἐπιμονῆς, διεδίδετο ἐν Ἰταλίᾳ ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς εἶχεν ὑπ' ὄψει του νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐδικαιολόγουν πολλὰ αἷτια. Οἱ σοσιαλισταὶ εἶχον ἐν τῇ Βουλῇ υἱοθετήσῃ στάσιν, ἣν ἡ Κυβέρνησις δυσκόλως ἠδύνατο ν' ἀνεχθῆ. Ἀνθίσταντο εἰς τὴν λήψιν πάντων τῶν ἀναγκαίων μέτρων. Εἶχον ζωηρῶς και ἀδικαιολογῆτως κωλυσιεργήσῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀξίσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου, τοῦ ὀλοίου ὅμως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπιψήφισιν και ἡ αἰφνιδία ἀποτυχία τοῦ κωλυσιεργητικοῦ ἀγῶνος ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ γοήτρου του.

Ὁ τρόπος, δι' οὗ τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἠθέλησε νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν θέλησιν του, εἶχεν ἀνησυχίση τὴν ἄκραν ἀριστεράν, ἣτοι τοὺς κομμουνιστάς, ἐσχάτως συσσωματωθέντας εἰς βουλευτικὴν ὀμάδα, οἵτινες διέδδλεπον ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς «δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου» δὲν ἦτο τόσον προσεχῆς, ὅσον ἠλπίζον. Οἱ μετριοπαθεῖς σοσιαλισταὶ, ἦσαν ὀλίγοι διαιθεθήμενοι νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ὁ Μπομπάτσι, ὁ ἀρχηγὸς τῶν κομμουνιστῶν, θὰ ὠδήγῃ τὸ κόμμα του εἰς νίκην και ἐξεπλήρῃσοντο παρατηροῦντες ἐπανειλημμένως ὅτι ἡ ἐπιτηδεῖα τακτικὴ τοῦ κ. Τζιολίτι εἶχε διαφύγει τὰς μηχανορραφίας τῶν μαξιμαλιστῶν, και μάλιστα εἶχε κάποτε μεταστρέψῃ αὐτοὺς πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως.

Τὰ γεγονότα, τὰ ὀποῖα εἶχον δημιουργηθῆ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους, εἶχον πείσῃ τὴν κοινὴν γνώμην νὰ σκεφθῆ ὅτι συνεπεῖα τῶν διαιρέσεων τῶν διαφόρων κομμάτων ἢ Βουλῆ δὲν ἀντεπροσώπευε πλέον τὸ πολιτικὸν αἶσθημα τῆς χώρας. Ἐξ ἄλλου ἡ συνένωσις τῶν φιλελευθέρων δημοκρατικῶν και τῶν λαϊκῶν (λαϊκὸν κόμμα καθολικὸν) ἐπὶ τῆς ὀποίας ἡ Κυβέρνησις ἦτο ὑπο-

χρωμένη νὰ στηριχθῆ, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγκαίαν πλειοψηφίαν, δὲν ἐφαινετο ἀρκετὰ σταθερὰ και ἠδύνατο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν προσωπικῶν συμφερόντων, τὰ ὀποῖα ἐμφανῶς ἐξεδηλοῦντο, νὰ διασπασθῆ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων αἱ νεωστὶ προσαρτηθεῖσαι ἐπαρχίαι δὲν ἀντεπροσωπεύοντο ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ, δημιουργουμένης οὕτω καταστάσεως τελείως ἀνωμάλου. Τέλος ἐν νέον κόμμα, ὁ Φασσιζμός, εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνήν, και αἱ ἐν ὀλιγίστῳ χρόνῳ σοδαραι πρόοδοι, ἄς εἶχεν ἐπιτελέσει, ἐδημιούργησαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι πρόκειται περὶ δυνάμειος ἀρκετοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἡ κατὰ τῶν σοσιαλιστῶν ζωηρότης τοῦ ἀγῶνος προεβλέπετο ὅτι θὰ ἐθάρυνεν, ὡς σπουδαῖος ἐκλογικὸς παράγων.

Ἐν τῇ ἐν Λιβόρνῳ συνελθόντι σοσιαλιστικῇ συνεδρίᾳ οὐδόλως ἐβασίλευεν ἡ ἐνότης μεταξὺ τῶν διαφόρων ὀμάδων τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῆς ἐργασίας, ἡ ὀποῖα ἀντιπροσωπεύει 3.500.000 περίπου ἐργατῶν. Οἱ κομμουνισταὶ ἠγωνίζοντο νὰ κυριαρχήσωσιν ἐπὶ τῆς Συνομοσπονδίας, ἀν και δὲν εἶχον τὴν ἀπαιτούμενην πλειοψηφίαν. Ἡ ἀρνησις τῶν ἐργατῶν τῆς ἐταιρείας Φιάτ ἐν Τουρίνῳ νὰ κατασκευάσωσι πολεμικὸν ὀλικὸν διὰ τὰς ξένας Κυβερνήσεις, εἶχε και αὐτὴ περιπλέξει τὴν βιομηχανικὴν κατάστασιν.

Αἱ διάφοροι αὐταὶ ἀπόψεις εἶχον ἐπιβάλλει εἰς τὸν κ. Τζιολίτι, τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Χώραν, ἐὰν ἐνέμενεν εἰς τὴν πρὸ 18μηνου χαρακτηθεῖσαν πολιτικὴν κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογὰς.

Οἱ βουλευταὶ, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Βασιλικῦ Διατάγματος περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ἐσπευσαν, μόλις διεκόπησαν αἱ συνεδριάσεις, εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ἐν αἷς ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἀφίξεώς των κατήρξαντο τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε ζωηρὸς και τραχύς. Ἡ κοινὴ γνώμη διησθάνετο γενικῶς, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ αὐταὶ εἶχον ὡς μόνον σκοπὸν τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ, τῶν ὀποίων ἡ συστηματικὴ ἀντίδρασις και αἱ δικτατορικαὶ τάσεις εἶχον συχνὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐπιψήφισιν μέτρων, οὗ μόνον χρησίμων, ἀλλὰ και ἐπειγόντων, ἐνεκα τῶν ὀποίων διεφαινετο ὅτι τὸ κόμμα των θὰ ὑφίστατο πανωλεθρίαν και ἦθελεν ἀπολέσει μεγάλον ἀριθμὸν ἐδρῶν.

Ἐξ ἄλλου ὁ Φασσιζμὸς ἐθεωρεῖτο, ἀν και ἀγνωστος εἰσέτι, ὡς μέλλων νὰ ἐξελιχθῆ εἰς μέγα κόμμα, οἱ δὲ ἐπαγγελλόμενοι τοὺς προβλεπτικὸς διεδεβαίουν ὅτι θὰ ἐπετύγχανε 80 περίπου ἔδρας ἐν τῇ νέᾳ Βουλῇ. Πάντες ἐνόμιζον ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων θὰ ἐπωφελοῦντο τῆς καταστάσεως, ἣν πρὸ ἐπτὰ ἡδὴ μηνῶν ἐδημιούργησαν κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν.

Αἱ αὐταὶ προβλέψεις ἐπέτρεπον τὴν γνώμην ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐμελλε ν' ἀπολέσῃ κατὰ πάσαν πιθανότητα σεδαστὸν ἀριθμὸν ἐδρῶν.

Προτιθέμεθα ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν, τὸ τόσον διάφορον τῶν προβλέψεων, ὡς ἐπίσης και τοὺς πραγματικὸς λόγους τῆς ἀλλαγῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ πρὸ τούτων θέλωμεν παραθέσει ὀλίγας τινὰς λέξεις ἐπὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς Ἰταλίας και ἰδίως ἐπὶ τοῦ Φασσιζμοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἐπιμέτρως αἱ ἐσωτερικαὶ κυρίως ἀνωμαλίαι ἐπηύξησαν τὸ κακόν. Ἄλλ' ἔως πότε ἄρα γε θ' ἀναστέλλεται ἡ ἐπὶ τῆς κανονικῆς τροχιάς Ἐπαναφορὰ τῆς διοικητικῆς μηχανῆς τῆς νέας Μεγάλης Ἑλλάδος;

Ἡ Γ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικὴ Συνέλευσις περιεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν πρὸς ἐξέτασιν, ἐϋθυμισιν και βελτίωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων. Τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ζήτημα τῆς δι' ὀργάνων ἠθικῶν πρὸ παντός και ἱκανῶν διοικήσεως τοῦ λαοῦ, εἶναι ἄρα γε ζήτημα

έθνοσσιασμού. Σήμερον δέν υπάρχει άνθρωπος του οποίου τὸ ὄνομα νά εἶνε μισητότερον παρά τῆ Ἰταλικῆ Λαφ. Ἡ ἀντίδρασις του ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Εἰρήνης διὰ τὴν εἰς τὴν Ἰταλίαν προσάρτησιν τοῦ Φιούμε καὶ ἡ προσχώρησις τῶν Συμμάχων εἰς τὴν ἀντίδρασιν ταύτην προὐκάλεσαν τὸ γεγονός τοῦτο. Ὁ Ἰταλικὸς Λαὸς ἐδοκίμασε βαθυτάτην ἀπογοήτευσιν, ἀλλὰ παραδόξως δέν ἐξεδήλωσε ταύτην, ὡς ἐνομίζετο, εἰμὴ μόνον διὰ συζητήσεων εἰς ζῶηρόν τόνον καὶ ἐπεδόθη ἀπορασιτικῶς εἰς τὴν ἐργασίαν του, τηρήσας ἐφεκτικὴν στάσιν ἐναντι τῆς καταστάσεως. «Ἄν καὶ θὰ ἦτο δυνατόν νά διδῶν τις ἐν ταῖς ἀπεργίαις, τὴν βιομηχανικὴν ἀταξίαν καὶ τὸν κεμμενισμὸν ἐν Ἰταλίᾳ, δέν νά νοηθῆ καλῶς ὅτι ἡ μεγάλη μίζα τῶν Ἰταλῶν ἐργατῶν ἐργάζεται λυσσαλέως καὶ μετὰ τινος κτηνώδους, οὕτως εἰπεῖν, ἐνεργητικότητος, διότι δικαιοῦνται ὅτι τὴν χώραν τῆς δέν τὴν μετεχειρίσθησαν καλῶς καὶ ὅτι ἡ ἐργασία μόνη δύναται νά τὴν σώσῃ. Πατριωτισμὸς ἐκδηλούμενος εἰς τραχεῖαν ἐργασίαν, μοὶ φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ τὸ μόνον ἀληθὲς πατριωτικὸν καθήκον. Χάρις εἰς τὸ γεγονός τοῦτο ἡ Ἰταλία εὐρέθη πως εἰς πλεονεκτικωτέραν θέσιν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συμμάχους τῆς» (1).

Τοιοῦτη εἶναι ἡ ἀντίληψις ἐνὸς ξένου ἀνταποκριτοῦ, ὅστις ἀπὸ μακροῦ χρόνου τοσούτας ἐξέφερε γενικὰς καὶ ἀκριβεῖς κρίσεις ἐπὶ τῶν Ἰταλικῶν πραγμάτων. Παρὰ τὰς ὑπερόγκους, πάσης φύσεως, δυσκολίας, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, χάρις εἰς τὰς ἀκαταπαύστους ἐνεργείας τοῦ κ. Μέντα, οὐτινος ἡ ἀξία καὶ ἡ ἀρμοδιότης ἔχουσι διεθνῶς ἀναγνωρισθῆ, ἔχει κατὰ πολὺ καλυτερεύσῃ. Ἡ παρὰ τὰς ἀντενεργείας τῶν σοσιαλιστῶν ἐπιψήφισις τοῦ νόμου περὶ αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου, ἠλλάφρωσε τὰ βάρη τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ ὑπῆρξεν ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ γενικοῦ σχεδίου τοῦ ἀξιολόγου τούτου Ἰππουροῦ. Ὁ Ἀπρίλιος ἐσημείωσε βελτίωσιν τῆς τιμῆς τῆς λιρέτας εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Ἡ βελτίωσις αὕτη προήλθεν ἐκ διαφόρων λόγων ἤτοι ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν εἰσρευσάντων περιηγητῶν, καὶ ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς μεταναστεύσεως, ἕκαστα τῆς ὁποίας εἰσέρρευεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ξένον συνάλλαγμα — ἂν καὶ ἡ ἐπαναλήψις αὕτη δέν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἰδίως ἐκ τῆς κλεισθείσης συμφωνίας μετὰ τοῦ Ἰππουροῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀμερικανῶν τραπεζιτῶν. Αἱ προαγοραὶ τῶν κερδοσκόπων, οἵτινες πρὸς στιγμὴν ἐπιτόχησαν κάπως, συνέτεινον εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀναδημιουργικῆς ταύτης κινήσεως, ἥτις ὅμως φαίνεται ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεστάλη.

Τὸ ζήτημα τοῦ γαιάνθρακος ἀποτελεῖ πάντοτε τὸ σοβαρώτερον ζήτημα. Ἡ Ἰταλία δέν κέκτηται ἀθρακωρυχεῖν. Πρὸ τοῦ πολέμου εἰσήγεν ἐξ Ἀγγλίας μόνον ἐν ἑκατομμύριον τόννων γαιάνθρακων μηνιαίως. Κατὰ τὸ 1920 εἰσῆγαγεν ὀλιγωτέρους τῶν 300.000 τόννων κατὰ μῆνα, οὗ ὄφειλε νά πληρώσῃ εἰς τιμὴν δεκαπλασίως ἢ δεκαπενταπλασίως ἀνωτέραν τῆς προπολεμικῆς.

Ἐν τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων, τὸ ὅποιον μέλλει ν' ἀπασχολήσῃ τὴν νέαν Βουλῆν εἶνε τὸ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ. Ἡ Κυβέρνησις Τζιολίτι δέν εἶχεν εἰσέλαβε ἀποφάσεις μετὰ τοῦ προσατευτικοῦ δασμολογίου καὶ τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ἔκλινε κατὰ προτίμησιν εἰς τὰς προσωρινὰς λύσεις. Κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1920 ἐξεδόθη Διάταγμα διαβαθμίζον τὸν πληρωτέον δασμὸν ἐπὶ τῆς εἰσγωγῆς τῶν αυτοκινήτων. Κατὰ τοῦτο

(1) The Revival of Italy — Saving herself — Observer 24 Ἀπριλίου 1921.

ἀπλοῦν αυτοκίνητον μεγάλης ταχύτητος ἔδει νά πληρώσῃ δασμὸν 20.000 λιρετῶν. Λόγος τῆς ἐπιβολῆς τοῦ μεγάλου τούτου δασμοῦ ἦτο ὁ ἐξαγκλισμὸς τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν ὑποβιβασμὸν τῶν δασμῶν δι' ὧν προσέβαλον τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Ἰταλικῶν αυτοκινήτων. Ἡ ἐλπίς ὅμως αὕτη δέν ἐπραγματοποιήθη. (Ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Πολλοὶ τῶν ἀξ. κ. κ. συνδρομητῶν τοῦ «Παντογνώστου» ἐνεγράφησαν διὰ μίαν ἐξαμηνίαν, καίτοι ἐν ταῖς σταλείσαις αὐτοῖς ἀγγελίαις μας δέν ἐσημειοῦντο ἐξάμηνοι συνδρομαί.

Βεβαίως ἅπαξ ἐνεγράφησαν θ' ἀποστέλλεται τὸ φύλλον. Οὐχ ἦττον παρακαλοῦμεν αὐτούς, ὅπως εὐαρεστούμενοι, γνωρίσωσιν ἡμῖν, εἰ δυνατόν, ἐγκαίρως, ἂν θὰ ἐγγραφῶσι καὶ διὰ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν τοῦ Α' ἔτους, προκειμένου νά κανονίσωμεν διάφορα τεχνικὰ ζητήματα.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Καίτοι διὰ τῶν διανεμηθεισῶν ἀγγελιῶν μας εἶχόμεν προαναγγείλῃ ὅτι τὸ Περιοδικόν μας θὰ περιεῖχε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ Δικαστικὴν καὶ Διοικητικὴν Νομολογίαν, ἐν τούτοις δέν κατέστη τοῦτο ἐφικτὸν ἕνεκα σοβαρωτάτης ἀσθενείας τοῦ εἰδικοῦ συνεργάτου μας.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ παρατηρουμένη ἀνωτέρω ἔλλειψις θὰ τύχῃ ἐπιεικοῦς κρίσεως ἐκ μέρους τῶν κ. κ. συνδρομητῶν.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Παντογνώστου» ἐν ἐπιλέκτῳ συνεργασίᾳ ἵδρυσεν «Γραφεῖον διεξαγωγῆς Διοικητικῶν ὑποθέσεων», λειτουργοῦν κατὰ πρωτότυπον ἀληθῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα τρόπον.

— Οἰασδήποτε φύσεως διοικητικὴ ὑπόθεσις διαπεραιοῦται ἐνὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, οἰαδήποτε δὲ πληροφορία παρέχεται τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἐγκαίρως καὶ ἀποτελεσματικῶς.

— Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἢ πληροφορίαν ἀπευθυντέον: Διεύθυνσιν «Παντογνώστου» Ἀθηνᾶς 87—Ἀθήνας.

Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

Εἰς τοὺς εἰδικούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐρασιτεχνικῶς ἀκόμη παρακολουθοῦντας τὴν οἰκονομικὴν κίνησιν τοῦ τόπου, εἶνε γνωστὴ ἡ ἱστορικὴ διαδρομὴ τῆς πτώσεως τῆς νομισματικῆς μας μονάδος, ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς προπολεμικῆς ἀκμῆς τῆς, ἀπὸ τῆς ἡρωϊκῆς καὶ μέχρι τοῦ 1918 ἀντοχῆς τῆς, μέχρι τοῦ σημερινοῦ, ὅχι βεβαίως ρογτευτικοῦ κατατήματός τῆς.

Δύο ὑπῆρξαν τὰ κύρια αἰτία τῆς ὁσημέραι ἐντεινομένης ταύτης παρακμῆς· αἱ πολεμικαὶ δαπάναι,

ἀλλὰ καὶ ἀλόγιστος καὶ ἐν πολλοῖς ἐγκληματικὴ κατασπατάλησις τῶν ὑγιῶν εἰς συνάλλαγμα ἀποθεμάτων μας καὶ ἐν τῇ κρατικῇ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐμπορικῇ καὶ ἰδιωτικῇ δράσει καὶ κράτος καὶ ἐμπόριον καὶ ἄτομα, ἐν οἰκτρᾷ ἀμίλλῃ, ἀπὸ τετραετίας καὶ ἐντεῦθεν, ὥρμησαν εἰς τὴν κατοφέρειαν τῆς σπατάλης πολυτίμου συναλλάγματος· τὸ κράτος, τ' ἀχρηστα μετὰ τῶν ἀπαραιτητῶν ἀδιακρίτως προμηθευόμενον, παρ' ὅλα τὰ κατασταλτικὰ, ἀλλ' οὐχ' ἀποτελεσματικὰ μέτρα κατὰ τῆς ὁρμῆς τῶν οἰκείων ὑπηρεσιῶν τὸ ἐμπόριον, πρὸ τῆς ἀνακωχῆς ἰδίως σχηματίζον τερατώδη ἀποθέματα πρὸς κερδοσκοπίαν, αἵτινα κατήνησαν ν' ἀνταλλάξωσι δι' ἀσθενεστέρων κατὰ πολὺ τῆς δραχμῆς μονάδων, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ σφρηγελοῦ συναλλάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἠγοράσθησαν τὰ ἄτομα, ἀποστάντα τῆς ἐν λογικῷ μέτρῳ δαπάνης εἰς τὰ τοῦ βίου· οἱ μὲν ἐκ τῆς πολεμικῆς καταστάσεως αἰφνιδίως πλουτισθέντες, διότι προσεβλήθησαν ἐξ ἀκατασχέτου μανίας ἀπολαύσεως καὶ ἐπιδείξεως, οἱ δ' ἕτεροι ἐκ μιμνήσεως ἢ καὶ ἐξ ἀνάγκης, ἠῤῥησαν καταπληκτικῶς τὴν κατανάλωσιν τῶν περιττῶν, ὠθοῦντα οὕτω καὶ τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν ὑπὲρ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας εἰσαγωγὴν, δημιουργοῦντα δέ, ἐκτός τῆς ὕλικῆς, ἐν τῷ συνόλῳ, ζημίας καὶ ἠθικὴν ἀνωμαλίαν, ἥτις, ἅπαξ γεννηθεῖσα καὶ προαγομένη, ἐπιτείνει τὴν σπατάλην.

Ὁ κατὰ τὸ 1918 ἐπιβληθεὶς ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ἔλεγχος, ἀπολύτως ἑτεροσκελῆς, εἰς οὐδὲν ὠφέλησε, τοῦναντίον ἔβλαψε· διότι ἀπηγόρευσε μὲν τὴν ἐξαγωγήν συναλλάγματος ἀνεῦ ἀντιστοιχοῦ εἰσαγωγῆς ἀξίας, ἀλλὰ δέν ἠμλόδισε τὴν ὑπὲρ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων· δέν ἐσταμάτησε τὴν εἰσαγωγὴν εἰδῶν πολυτελείας· δέν προέλαβε τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀποθεμάτων, αἵτινα μετὰ τὴν ἀνακωχὴν τὸσον οἰκτρῶς διετέθησαν εἰς Σερβίαν, Βουλγαρίαν καὶ Ρουμανίαν· καὶ ἐνῶ ἐπέτρεπε τὴν διαρροὴν πολυτίμου συναλλάγματος ἐναντι μὴ ἀπαραιτητῶν εἰσαγωγῶν, ἐξ ἄλλου ἐσταμάτησε τὴν εἰσαγωγὴν νέων κεφαλαίων, αἵτινα παρέμειναν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διὰ τὸν φόβον τῆς μῆ, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν, ἐλευθέρως κινήσεως τῶν· οὕτως ὁ ἔλεγχος ἐπέτεινε μᾶλλον τὸ κακὸν τῆς ἐξαντήσεως τῶν ὑγιῶν τοῦ τόπου ἀποθεμάτων, ἐμποδίζων τὴν διὰ νέων ἐλληνικῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κεφαλαίων ἀνανεώσιν των.

Ἐν τούτοις αἱ πολεμικαὶ δαπάναι, κατ' οὐδὲν μειωθεῖσαι καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, πρὸς δὲ καὶ ἡ αὔξησις τῶν δαπανῶν τῆς ἐν γένει διοικήσεως (διὰ τῆς ἰδρύσεως νέων Ὑπηρεσιῶν, διὰ τῆς παροχῆς πολεμικῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.) κατηγάλωσαν ἐξ ὀλοκλήρου μέχρι τοῦ Σβρίου τοῦ 1919, τὸ, βάσει τῶν χορηγηθεισῶν, δυνάμει τῶν συμβάσεων 1918 καὶ 1919, en écritures πιστώσεων ἐπὶ τῶν συμμαχικῶν θησαυροφυλακίων, ἐκδοθέν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ΓΧΜΒ' τοῦ 1910, χαρτονομίσματα ἐκ δραχ. 850.000.000 ἐν ὄλῳ, ἐπὶ πλέον δὲ τὸ προϊόν τοῦ δανείου τῶν 75.000.000 καὶ τῶν ἐντόκων γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐκ δραχ. 150.000.000· οὕτω κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1919, ἐν πλήρει ἀπορίᾳ ταμιακῶν μέσων, ἐθέσαμεν χεῖρα ἐπὶ τῶν διαθέσιμων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὑπὸ τὸν τύπον δανείου ἐναντι βραχυπροθέσμων ὁμολογιῶν τοῦ Κράτους εἰς δολλάρια, ἐπὶ τῇ ματαίᾳ ἐλπίδι, ὅτι ἡ Τρά-

πεζα θὰ προεξώφλει ταύτας εἰς ἀγορὰς τοῦ Ἐξωτερικοῦ. καὶ θὰ ἐφήρμοζεν οὕτως ἐξακολουθητικῶς τὸν ΓΧΜΒ' ἐκδίδουσα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϊόντος τῆς προεξοφλήσεως χαρτονομίσματα καὶ καλύπτουσα οὕτω τὸ ἔρηγμα τῶν διαθέσιμων τῆς.

Σύγχρονος σχεδὸν πρὸς τὴν ἄνω πρώτην ἐκδήλωσιν τῆς ἀρχομένης οἰκονομικῆς στενοχωρίας ἦτο καὶ ἡ σχετικὴ ἐξάντησις τῶν εἰς συνάλλαγμα διαθέσιμων τῶν τραπεζῶν· συνάλλαγμα ἐπαρκὲς δέν προσεφέρετο· δέν εἶνε ἀνάγκη νά ἐπαναλάβωμεν τὰ ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἐπιτεθέντα· αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολεμικαὶ προμηθεῖαι, ἡ ἐμπορικὴ καὶ ἰδιωτικὴ σπατάλη, ἡ κερδοσκοπία, ἰδίως ἡ ἐνεργουμένη μετὰ τὴν ἐξουτελισμένη νομισματα, λέβια, λεί, κορώνας, μάρα, κ.λ.π. ἡ διαρροὴ τῆς δραχμῆς διὰ Σμύρνης. Κωνσταντινουπόλεως, Θράκης, ἀνταλλασομένης πρὸς κατὰ πολὺ ἀσθενέστερα νομισματα, εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς καὶ Ἀμερικανικὰς ἀγορὰς, αἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ καὶ κατόπιν κατεκλύσθησαν ἀπὸ δραχμῆς. οὕτω δὲ ἐξουδετερώθη ὁ ἀπὸ τῆς μεταναστεύσεως εἰς συνάλλαγμα πόρος, ἡ ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ Τραπεζῶν τινῶν ἐγκληματικὴ ἀντικατάστασις δολλαρίων δι' ἑτέρου συναλλάγματος, ἡ βλαβερὰ ἐπίδρασις ἀνεπαρκοῦς καὶ ἑτεροσκελοῦς ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ἐλέγχου, ἠλάττωσαν κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τὰ ὅχι ἀνεξάντητα εἰς συνάλλαγμα ἀποθέματα.

Οὕτως ἀρχομένου τοῦ 1920, ἐνῶ ἀπ' ἐνὸς τὸ κράτος ἐδανείζετο, ἀνεῦ πραγματικοῦ ἀντικυβισμοῦ παρὰ τῆς Τραπεζῆς, χρησιμοποιοῦσης τὰ ἐκ τῶν καταθέσεων διαθέσιμά τῆς πρὸς τοῦτο, πᾶσα δ' ἐλπίς βοηθείας ἐξώθεν ἦτο ματαία, ἀπ' ἑτέρου ἢ εἰς συνάλλαγμα προσφορὰ ἐβαινεῖν ἐλαττωμένη, ἡ ἐμὴ τοῦ δολλαρίου καὶ τῆς λίρας ὑπερέβη κατὰ 3—4 μονάδας τὸ ἄριον, τὰ προαναφερθέντα αἰτία ἐσόβουν, ὥστε ν' ἀναμένη τις ἐπίτασιν τῶν κακῶν ὑπῆρχεν ὅμως τότε σanis οὐχὶ σωτηρίας, ἀλλ' ἀναστολῆς τῶν προβλεπόμενων δεινῶν· καὶ τί τοῦτο; ἀλλὰ τὸ κρατικὸν συνάλλαγμα αἱ πιστώσεις, τοῦ δανείου τῶν 850.000.000, ἐφ' ὧν ἠδύνατο πλέον ἡ Τράπεζα νά σύρῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

A—B

ΕΠΙΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΔΩΡΟΝ

Εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἴσως περισσότερον γνωσταὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Βεβαίως ἂν δέν δύναται σήμερον νά ἔλθῃ παγίως ἀρωγὸς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς, λόγῳ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ὑφ' ἧς διατελεῖ τὸ Κράτος, ἐν τούτοις ἐπιβάλλεται νά ἐξεύρῃ τὸ μικρὸν κονδύλιον, ὅπερ ἀπαιτηθήσεται διὰ νά τοὺς δώσῃ τὸ «πρωτοχρονιάτικο δῶρον». Διότι, νομίζομεν, ὅσον καὶ ἂν τὸ Κράτος εἶναι πτωχὸν σήμερον, ἐκ λόγων ἀξιοπρεπείας καὶ παραστάσεως τοῦλάχιστον ἐπιτάσσεται νά κάμῃ, ὅτι πρέπει νά κάμῃ καὶ νά μὴ ἐμφανίζηται ὑποδεέστερον καὶ αὐτῶν τῶν μικρῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα χορηγοῦσι γενναῖα δῶρα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους των.

Ὁ προεδρεύων τοῦ Υ. Σ. κ. Πρωτοπαπαδάκης καὶ ὁ Διευθυντῆς τοῦ Γεν. Λογιστηρίου κ. Τζαννετουλέας εἶναι οἱ ἀρμοδιώτεροι νά μᾶς εἰπῶσιν ἂν εἶναι σύμφωνοι μαζί μας!

ΠΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΛΟΥ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ

Έλληνικόν μυθιστόρημα εις δύο αυτοτελή μέρη

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΜΕΣΘΕΝΕΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Η ΑΦΙΞΙΣ

Η τελευταία μετάθεσις έφερε τον δημοδιδάσκλον κύριόν Ιερώνυμον Μεσθενέα σέ κάποιον λιμάνι, όπου άραξε για καλά.

Τό θαύμα αυτό έγινε, όχι τόσο γιατί δέν έτυχε νά ζητήσει άλλος τή θέσι του στο πελαγονήσι αυτό, αλλά τό περισσότερο άπ' τήν τύχη που είχε, μόλις έπάτησε τό πόδι του στο μουργάιο του νησιού νά γνωρισθί με τον καπετάν Μηνά Γούμμενα, του Χιτζή Κωσταντή τό γιού.

Είναι Σεπτέμβριος του 1876, Σάββατον, και έξη του μηνός.

Δέν είχε ακόμη καλά-καλά ξεμυρώσει, όταν αί πρώτοι πελάται του Θανάση ξεχώρισαν βαθεία κάποιαν άσπραδα.

Σέ λίγο είδαν και τό πλοούμενο που έδωσε πλήρη κατά τό λιμάνι του νησιού.

— Η μπρατσέρα του Θεωρη!..
— Θάρχει άπ' τον Περέα.
— Όλη κι' όλη!

Και νάτην, που μπαίνει τώρα κωμαρωτή και ύστερα διπλωρό-νει χωρίς νά χάση τό καμάρι της.

Ο μούτσος έρριξε τό γάντζο και τραβώντας τον έξώγως τήν μπρατσέρα στο μουργάιο, όσο τήν έπαρναν τά νερά. Ένα παλλη-κάρι έβλεπε τον πόνη, κι' έτσι ενόηθηκε τό καρδί. με τό νησι.

Οι περιεργοί που δέν λείπουν ποτέ, έπλησίωσαν τότε και είδαν νά ξεμπρακρίζονται δύο ξεραγκιανούς υπηρέτριαι και μία κοντό-χοντρη παραμάνα—νταντά ήταν πιά—ισα με πενήνταπέντε χρονών γυναίκα, που έγύριζαν στο σπητικό τους.

Τώρα βγάδουν και τής παραγγελίας ενός έμπορού, ενός μπκαλή, και του παπα του Αγίου Νικολάου, που είναι και πατέρας του Δημάρχου.

Στή μπρατσέρα όμως μέσα έχει μείνει και κάτι άλλο. Ένας γε-ρωσ με ήμψηλον, ό όποιος, καθισμένος δίπλα στο τιμόνι και τυ-λιγμένος μ' ένα σαλι νταμιστό, γλυκοκοιμώτανα άκόμη, με τό κε-φάλι του σκυρτό και με σταυρωμένα τά χέρια.

Και θάμεν' έτσι για κάμποιση ώρ' άκόμη,—ποίος άδειάζει τώρα νά τον θυμηθί!—άν ή παραμάνα μόλις βγήκε στο μουργάιο—με τή βοήθεια δά και των άπόξω, γιατί ζαλισμένη καθώς ήταν, έπρί-κλιζε στη σανιδ' άπάνω κι' έδραζε κάτι φωνίτσες πολύ δυσανάλογες με τό κορμί της—άν ή καλόφουχη αυτή παραμάνα, ή περιφρημη κυρά Μενεξελιά του Μίντζερη, δέν έδραζε τής φωνές, πριν νά χαι-ρετήση καλά-καλά όλους και ν' άνηφορήση κατά τό σπίτι της.

— Καλέ κύρ-Δάσκαλε... κύρ-Δάσκαλε... έδρα και συ όξω νά ξε-ζαλιστή... νά σε γνωρίσω κι' όλας με τους δικούς μου...
— Ό δάσκαλος!... είπαν σιγά-σιγά πεντέξη άπ' τούς πε-ριέργους.
— Σάν πολύ γέρωσ δέ σάς φαίνεται;
— Τό αυτί της παραμάνας τό πήρε και διμαρτύρεται.
— Δέν είναι δά και τόσο γέρωσ! Είναι άγροπνισμένος, ζαλισμέ-νος και άνιφτος. Δέν ξέρετε τί γλυκομίλητος, τί, κελώτατος άνθρω που είναι!...

Ό δάσκαλος τήν εύχρίστησε κουνώντας με χαμόγελο τό κε-φάλι του, κι' αυτή έκοψε δρόμο, ξεχνώντας άπ' τή χαρά της—είχε χρόνια νάρθη στον τόπο της—τήν ύπόσχεσι που τού είχε δομένα, νά τον συστήση στους δικούς της.

— Ό δάσκαλος!... είπαν και δύο παιδάκια, με φωνή που είχε πιο πολύ φόβο παρά σεβασμό, και τον έδειχναν με τό δικτυ-λάμι τους, πηγαίνοντας πίσω-πίσω.

Τέλος πάντων ό κύριος Ιερώνυμος έσηκώθη. Έτίναξε τά ροχά του και με τά δύο του τά χέρια έχασμουρήθηκε, άποτραδήχτηκε, πλίσιασε στον πόνη και βγήκ' έξω, με τή βοήθεια μόνο της δη-πρέλλας του, τής άχώριστης συντρόφισσάς του, που για τό χατήρι του είχε φάει όλας τής μέρες της όποτες ο ουρανός, συμπληρώ-

νοντας τό έργον των όπουργών τής Παιδείας, είχε ρίξη, κατά τής κεφαλής του δημοδιδασκάλου, άπ' τον πρώτο του διορισμό έως τά σήμερα.

Β' Η ΠΡΩΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Σέ ένα τραπέζακι του Καφερείου τής Παραλίας, ό καπετάν Μηνάς τραβούσε τον πρωινό του ναργιλέ. Τό καρβουνάκι του λουλά τό είχε αλλάξει ό Θανάσης δύο φορές, τό τουμπεκι είχε και κάτό άπ' τή μέση και τό μαρχμουλίκι του Μηνά είχε φύγει μαζί με τούς μυρωδάτους άτμούς του γιαδάσκου.

Εκύταξε λοιπόν μέσ' άπ' τά φρούδια του με περιέργεια, αλλά και με κάποια συμπάθεια τον γηραλέο ξένο που έδρασε γραμμή άπ' τον πόνη τής μπρατσέρας ίσα στην πόρτα του μαγαζιού και έπλησίαζε με βήμα σοβαρό κι' άργό, λυγίζοντας τό ύψηλότατο κορμί του σύμφωνα με τά βήματά του.

— Καλώς έδειχτήκαμε τό δάκιλο, είπ' ό Θανάσης ό καφετζής και έπροχώρησε λίγο, κουνώντας τό κεφάλι του και τό δεξί του τό χέρι, για νά του έγυγη έτσι από μακριά τό «καλώς όρισας».

— Παρακαλώ σας, είπεν ό διδάσκλος, κύριε...
— Θανάση.

—...Κύριε Άθανάσιε... διατάξατε παιδί τινά, όπως μεταφέρη από του πλοιαρίου εις τό θυμέτρον κατ'έστημα, επί του παρόντος έννο-είται, τάς άποσκευάς μου.

— Τί νά φέρη λέει; ;...
— Τά μαγαλάκια του, είπεν ό καπετάν Μηνάς.

Η βαθεία, βαρειά, και βραχνή φωνή του Μηνά, καθώς μισογγίκε μέλιστα άπ' τό στόμα του, που είχε δγκαιμένα τό ναργιλέ, έπει-ραζε κάπως τά νεύρα του δάσκαλου. Είπεν όμως ένα «ευχαριστώ» με φωνή τής μύτης και τού ουρανίσκου μαζί, ρίχνοντας και μία ματιά στον καπετάν-Μηνά, όχι πολύ συμπαθητική, τήν όποιαν όμως έγλύκανε μ' ένα του χαμόγελο, εθής που παρατήρησε τήν αγαθή-τατη φυσιογνωμία του Μηνά και τον εύχρίστησε πάλι με μία έκ-φραστική του χειριού του κίνησι.

— Κάμε μια τήν τιμή. κύρ-Δάσκαλε, νά πάρης έναν καφέ μαζί μου... Τού είπεν ό Μηνάς τότε, και με μία κίνησι τής κεφαλής του κατά τό μέρος του διδασκάλου, έδειξε τήν καρτέλα που θά μπο-ρούσε νά καθήση και με μία άλλη κίνησι κατά τό μέρος του Θα-νάση, έπιβεβαίωσε τήν παραγγελία του.

— Πώς τον πέρνετε. κύρ-Δάσκαλε; ρώτησ' ό Θανάσης, που ήρε τον κύριον νά του κάμη κρυά και μία γκριμάτσα, φανερόντας πως ό Μηνάς είχε σημαντικό πρόσωπο.

— Όπως θέλετε και με τό αδελφί, άρκσι καφέ νά είναι, τού άπήγγισσε με τόνον κάποιος πρωινής παραξενιάς ό διδάσκλος, χωρίς νά βείξη ότι έννόησε τίποτε, κ' έκάθησε. Πρώτος δέ έλαβε και τον λόγον.

— Κατ' ανάγκην, άξιότιμε κύριε, συνίστημι έμέ αυτόν. Όνομά-ζομαι Ιερώνυμος Μεσθενεύς και είμαι δημοδιδάσκλος. Μετετέθην έμέτος εις τήν φράϊαν μικράν νήσον όμων και ίδου ότι πρώτος με βλέπετε άρτι άρικόμενον.

— Και γώ είμαι ό καπετάν Μηνάς Γούμμενα. Τό νησί μας, κύρ-Γερώνυμε, είναι υγιενό. Οι άνθρωποι είναι καλοί. Τά παιδιά είναι έξυπνα και όσο για παιδιά φρόνημα—θέλουν όμως πάντα και λι-γάκι ξετίναγμα, αυτό νάκούεται.—Αν μείνης εύχαριστημένος άπ' τον τόπο κι' ό τόπος άπ' τήν εύγένεια σου, θά καθήσης όσο θέλεις, γιατί... χμ!... ό καπετάν Μηνάς, που λές, έλλόγου μου, δέ θάρχησε νά γείνη ό,τι δέν πρέπει.

— Σάς εύχαριστώ, κύριε καπετάν Μηνά Γούμμενα.
— Γούμμενα... Μήπως, κύρ-Δάσκαλε, ή καρδιά σου γουστάρη και ναργιλέ;
— Δέν τον συνεθίζω, κύριε Γούμμενα.
— Με συγχωρείς νά σ' άρωτήσω...—με σιγανήν φωνήν—παν-τρεμένος είσαι;
— Ό θός με διεφύλαξε και είμαι άγχιμος! Συλλογισθήτε νά έκρυνόζωμαι κατ' έτος και ένίοτε δις και τρις—μοί συνέδη και αυτό—και τρις του έτους... από του Βορείου εις τό Μεσημεριον και από του Δυτικού εις τό Ανατολικόν όρον του Κράτους, σύρων μετ' έμοι και οικογένειαν... όπως ή καλή τά νεογνά της...
— Ροδωτο είχατε, κύρ-Δάσκαλε... Μά γιατί, εύλογημένε, δέν τραβίξ και ναργιλέ; Κρίμα!

— Ό καφές έφθασε.
— Δέν λέγω ότι ό ναργιλές είναι έρפים των όκνηρων, αλλά, πάν-τως είναι εδάφιστος και χρήσιμος εις τους έχοντας ώρας διαθεσί-μου; δι' άναπαυσιν και διά ρέμβην. Έγώ δέν έχω τοιαύτας.

— Η πολλή δουλειά τρώει τον αφέντη, κύρ-δάσκαλε.
— Ένίοτε, κύριε Καπετάνιε... και αί σκέψεις τον τρώουσι βαθύτερον.

— Όσο γι' αυτό μπορεί και νά μήν έχεις και πολύ άδικο. Έμένα όμως μου τραβάει σήμερα ή βρεξί μου και δεύτερο ναργιλέ. Πάρε κάμεμ' κ' έλλόγου σου δεύτερον καφέ!... Έγασ' άπ' τό κούνημα του καινού πάντα καλό κάνει.

— Μά... διαί! νά ένοχληθήτε τσοσούτα!...
— Καλέ τί 'ν' αυτά που λές, κύρ-Δάσκαλε;... Θανάση!...

Και τό ήχηρότατον καλαμάκι του Μηνά, σάν κτύπημα κοντρα-τέμπο, τό συνεπλήρωσε ή φωνή του Θανάση.

— Έφτασα!
— Γέμισέ μου, Θανάση, πάλι τον ναργιλέ. Σφίξε στο χέρι σου τό τουμπεκι! μά νά μήν τό πατήσης πολύ, εύλογημένε, και στου-μώση!... Βρέξ' τό λιγώτερο... Κάμε κι' έναν όθωμανικό θραστέ, έ;...
— Άκριβώς...

—... του κύρ-Δάσκαλου από δω. Μά νάρθη ζεστός, όχι σάν τον άλλον που ό,τι τον άκούμπησε στα χείλη του και τέλειωσε! Γρήγορα όμως... Λοιπόν, είσαι άνούπαντρος, είπαμε. Κ' έγώ τό 'βια. Ίσως δώ ταιριάζαμε. Πού ξέρεις... μπορεί νά ταιριάζουμε και σε άλλα... άν και τό σουλοπί μας είναι όλο τό ενάντιο.

Και άλήθεια.
* Έως σαράντα χρόνων άνθρωπος ό Μηνάς, μετρίου άναστήματος, κλοδομένος, με πλάτες φαρείς, δυνατός και σηκωμένος λίγος, με μπράτσα που κάθε κίνησις των λés και ήτον καταδίκη με μάτια μαδρα μεγάλα και φλογερά, με χείλη παχειά μία κάτασπη γραμμή τά δόντια του, με κωνική μύτη με κάπως χονδρούτικη στην άκρη με παχύ μουστάκι, με πυκνά και κατσαρά μαλλιά, κοκκινομελέ-χρονους και φρεσκοφουρισμένους, γελαστός, λιγώτερος και με συχνά κωφρονακτενάγματα...

Αυτός ήταν ό καπετάν Μηνάς καιός θαλασσινός, άφελής και άπελέκητος, άνθρωπος τής δουλειάς και με λίγα γραμματάκια.

Ένα γυμνασμένο μάτι όμως θά μπορούσε νά διακρίνη ότι μέσα στο χονδρό αυτό τσοσούλι ήτον κλεισμένη με αγαθότητα και όφραϊ ψυχή ανθρώπου που έζησε πολύ και με πολιτισμένον κόσμο.

Έως πενήντα τσσαράων χρόνων άνθρωπος ό Ιερώνυμος, πολύ ψηλού άναστήματος, κάπως ξεκάρφωτος, κυρτός λιγάκι και ξεραγκιανός, με μάτι στακτογάλανα, μικρά, στρογγυλά, ίσα με βόλους, πολύ έκφραστικά όμως, που ώρες ώρες τά έκάρφωνα σάν πρόκες στον άντικρυνό του με χείλη λεπτά, που συχνά τά έτραβούσε κατά τά μάγουλά του σάν νά 'θελε νά χαμογελάση με δόντια άραιότατα και άνισα, με μύτη κυρτή και σουβλερή, στην άκρη, που, όσες φο-ρές μιλούσε και πρόσμενε άπάντησι, τήν έζάρωνε με μουστάκι σάν κατακίρι και με γέναια σε φυσική κατάσταση, λιγώτερα και άραιά' φαλακρός κατά τό μέρος τής κεφαλής; που θάν τό σκέπαζε μία σκουφίτσα. Χλωμόξανθος χωρίς νά είναι άρρωστιάρας' άγέλαστος μά που ξεκαρδιζόταν εύκολα και ξεφηνικά άμίλητος με συγγρό-μα και πολυλογιά, όταν κερμιά φορά άποφάσιζε νά τά πη' με συχνόν ξερόδραχα...

Αυτός ήτον ό δημοδιδάσκλος Ιερώνυμος, άνθρωπος τής ύπηρεσίας αλλά και πολύ διαβασμένος, άπείριτος και άκομφορ, καθαρότατος όμως και στο σόμα και στα ροχά του—τά χέρια του και τό πο-κάμισό του τουλάχιστον ύπεστήριζαν αυτήν τή γνώμη.

Εύκολα μπορούσε κανείς γνωρίζοντας τον Ιερώνυμον, νά δια-κρίνη τον άνθρωπον που ήτον γέννημα γονένων ασυνών, ειρηνικών νομοταγών και κλοδοναθ'εμένων.

— Άνούπαντρος!...Και πώς τά κατφέρνετε με τό νοικοκυριό σου, κύρ-Δάσκαλε;
— Α!... άκριβώς, κύριε Μηνά, μ' έκάμτε νά ένθυμηθώ κάτι λίαν ουσιώδες...

Ό Θανάσης έφάνη νάρχεται με δια, κρυτώντας τον ναργιλέ στον χέρι και τον καφέ στο άλλο.

— Κύριε Άθανάσιε!... έφρονίζατε, παρακλιώ, διά τάς άπο-σκευάς μου;
— Για τά πράγματά σου; Όσο για δάχτα μή σεκλεντίζεσαι. Νά, έκει βρίσκοντες όμμορφα-όμμορφα βελμένα, άπάνω σε δύο τραπέζακια, στην καλύβα από κάτω.

— Είναι δηλαδή;...
— Μία βαλκίκα, μία κελιέρα, ένα μεγάλο μπαούλο και ένα ταμπλίκι
— Έχει κελώς.
Ό Θανάσης έφυγε.
— Δέν έχεις βλέπω, και λίγα πράγματα, κύρ-Δάσκαλε...
— Τά άπολύτως έπαρκή, κύριε Καπετάνιε. Είς τον σάκκο έχω τά μικροπράγματα, άτινα παρενοχλού τήν ζωήν του ανθρώπου. Είς τήν θήκην, ως είναι καταφανές εν τού σχήματός της, τον ύψη-λόν μου πύλον, παραγεμισμένον, ως λέγουσι κοινώς, διά λαμβου-τών, μαντικίων και μαντηλιών ίθιώς εις τό δέμα... Πώς τό είπεν πα-ρακλιώ ό Άθανάσιος;

— Ταμπλίκι.
— Με συγχωρείτε, νά τό σημειώσω. Είναι ή πρώτη γνώσις, ήν άποκομίζω από τής νήσου όμων. Τό σχετικόν προς τον ναργιλέν λεξιλόγιον μοί ήτο γνωστόν και άλλοθεν Ταμπ-πι-λι-κι!... Άχαχα... Αυτό λοιπόν τό παραδοξόνομον ταμπλίκιον, τό περιβεβλημένον διά των σεκασμάτων του χειμώνος, τής άνοιξως και τού φθινοπό-ρου, περιέχει τά σιγδόνια μου, τάς προσκεφαλαιοθήκας μου, τά λευκά έσωτερικά και έξωτερικά μου ένδύματα και έν μαξιλάριον, διότι... εγώ του Άθνασιού, ώρατος είναι ό δεύτερος ότος καφές του... διότι, μοί είναι άδύνατον νά κοιμηθώ εις ξένον μαξιλάριον. Όσον διά στρώμα, έχω ίδιον σύστημα, τό όποιον θά ήδυνάμην χι! χι! χι! ν' άποκαλέσω και άνακλύψιν... Άλλ' άς μή μακρηγορώ...

— Όχι, όχι... πές τό κύρ-Δάσκαλε! πολύ μ' εύχαριστεί ή κου-δέντα σου.
— Έστω λοιπόν. Όταν μεταίθεμαι εις χωρίον τι, ως δημοδι-δάσκλος, κατασκευάζω στρωμνήν εν τρυφερών κορυφών πύκνης, ήτις ούδέποτε έλλείπει από τήν Έλληνικήν γήν όταν δέ εις νήσον έξ Ισθμίωνων φυκίων...

— Ό, νά μοί ζήσης, κύρ-Δάσκαλέ μου... Μά, πρέπει νά προύμε κάτι, νά προύμε... τέτοιαις κουδένται νά χάνονται έτσι... μέσα από έναν ναργιλέ από δω και έναν καφέ από και. Άς είναι' έχομε κερύ... Θανάση! έλλάξε μου τό κάρβουνο'—εί δικόλο έπαθες σήμερα;
— Δέν με ήρωτήσατε όμως και δά τό περιεχόμενον του κιδω-τίου μου!..
— Μπρέ Θανάση!.. έτσι μούρχεται νά δώσω μία κλωτσιά στον ναργιλέ νά πάη στη θάλασσα! Δέν τραβάει όλος διόλου... έλα... καλά. Πάρχτε τον πιά και πγγαίνα.

— Κύριε Άθανάσιε!.. μίαν στιγμήν. Έχω νά σας παρακαλέσω και διά κάτι άλλο άκόμη. Νά μοί φροντίσητε δι' έν καθάριον και ήσυχον κατάλυμα.

— Όσο γι' αυτό—παραμείνει ό Μηνάς—μή σκοτιζέσαι, κύρ-Δάσκαλε. Άκουσε, Θανάση, νά πής τής γρηάς σου νά φροντίση για δύο καλά δωμάτια. Φιάνουν δύο;
— Άκριβώς.
— Σε ένα καλό, παστρικό και ήσυχο σπίτι. Δέν λέω, κύρ-Δάσκαλε, και τίμο, γιατί όλα τίμα είναι στο νησί μας. Ίσα με τό μεσημέρι νάρη βρεθί.

— Και πιο μπροστά άκόμα, είπεν με άποπεποιθην ό Θανάσης.
— Παρακαλώ, κύριε Άθανάσιε... ούτε παιδί...
— Ούτε σκυλιά. Συνεπλήρωσε ό Μηνάς.
— Άλλ' ίθιώς ούτε πετεινός. Είναι άποπνοδοί μου έχροί' κύριε Μηνά, οι πετεινοί διότι, κα' ήν ώραν έτοιμάζομαι ένα κοιμηθώ έγώ, έξυπνοδοιν έκεινοι!

— Όσο για τά κορόβια μή σεκλεντίζεσαι, κύρ-Δάσκαλε, τό κάτω κάτω τά άκριδοπληρώνωμε κι' τά τρώμε—είπεν ό Μηνάς και έξε-καρδιόθη ή μύτη του Ιερώνυμου.— Μή τούχη; Θανάση
— Τί ώραν έχετε παρακλιώ, κύριε Μηνά; διότι έγώ έστειμά-τησα εις τάς έπτά. Κ' έκούνησε ό Ιερώνυμος στο αυτί του τό με-γάλο και άσημένιο προγονικό του ρολόι, σάν νά 'θελε νά τό ζυ-πνήση και νά τού ύποδείξη τό κατήκόν του' και είπεν σιγά-σιγά γε-λώντας: «Ευδαίε Άτρέως υίε;»
— Νά σοι πώ.

Και ό Μηνάς έχωσε τό χέρι του μέσα στο σακκάκι του, κουμπω-μένο για τό πρωινό άγιάζι, κ' έδραλ' ένα κατάχουσο ρολόι με χον-δρή χρυσή άλυσίδα που θά μπορούσε μ' αυτή νά δίση και καιτι.

— Όχτώ τζούστο.
Ό Ιερώνυμος ένθ' έρρυθμίσε τό ρολόι του, έρριψε μία κρυφή έκτιμητού ματιά στο ρολόι του Μηνά, ένθ' ό Θανάσης τήν ώρα που κουμπωνόταν ό Μηνάς ήρε τον κύριον νά κλείση στο δάσκαλο τό μάτι, νά τρίψη τά δύο του δάκτυλα, νά κουνήση τό κεφάλι του, και νά κάμη κατ'άλληλη γκριμάτσα ήλιωντας με όλ' αυτά νά παρα-στήση, πως ό καπετάν Μηνάς τον έχει: τον άργύρη και με τό πα-ραπάνω.

— Δέν γνωρίζω, κύριε Μηνά, κατ' ποίαν ώραν θά δυνηθώ ένα έμφανισθώ ένόπιον του κυρίου Δημάρχου, όπως τήν άναγγείλω τήν άριζήν μου και τήν έγγείρισω τό σχετικόν τής μετέθεσώς μου έγ-γραφον. Άφού, έννοείται, πρό-ερον, εύπρεπισθώ ως άμοίως εις τήν περιστασιον.

— Καλέ κάττε αυτό που κάθασαι κύρ-Δάσκαλε... Άκουσε Θανάση. Άν πάρη τό μάτι σου πουθενά τό Δημάρχο, πές του πώ, τον γυ-σιώ. Τίποτις άλλο.

— Μετά χαράς σου, καπετάν Μηνά.
Και τώρα πάλι, ήρε τήν εύκαιρία ό Θανάσης νά κλείση στο δά-σκλο τό άλλο του τό μάτι, νά σφίξη τό γρόθο του και νά κάμη τή σχετική γκριμάτσα, φανερόντας μ' αυτά, πως ό Μηνάς είναι ό πανίσχυρος του τόπου.

— Εύχαριστώ σας, κύριε Μηνά. Και τό έν γίνεται και τό άλλο

δέν αποκλείεται... 'Αλλά θά σάς πικραλέσω, κύριε 'Αθανάσιε... επιθυμώ να νικήθω και να ρίψω ολίγον ψυχρόν ύδωρ επί της κεφαλής μου. Είναι από τās παρακλήσεις ή μητέρα του Θανάση.

— Φραντζεσκοπούλα! φρονιάζει ο Μηνάς.
— Πρόσταξε, καπετάνιε μου, πρόσταξε!...
Κραυγάζει από τās παρακλήσεις ή μητέρα του Θανάση.
— Περιποιήσου τον κύρ-Δάσκαλο από εδώ. Πήγαννε μέσα, κύρ Γερώνυμε, και θάβρησε όλα τὰ χρειάζόμενα. Μαίνε εσύ, Θανάση έδω... 'Ακουσέ με. Αυτός ο δάσκαλος μου φαίνεται πως είναι ένας λαμπρός άνθρωπος. Θά περάσωμε μ' αυτόν καλά. Ο Θεός μου τον έστειλε στην έρημιά που μ' έβριξε ή τύχη μου, στο νησί μας έδω, που μόνο γλάρους και τεμπέληδες έχομε. Και πολλά θά έβρε και πολλά θά ξέρη. Μου φαίνεται και τσιος άνθρωπος, όπως είναι έξοπος και αλλοιώτικος στην κουβέντα του. 'Ακουσ' έδω. Το μεσημέρι να μάς ετοιμάσως στο πατάρι άπάνω να φάμε έγω κι ο δάσκαλος. Πήγαννε, ψούνησε ο... θέλει; να πάρης και κρασί απ' τοδ Σταμάτη. Πές του πώς είναι για μένα.

- Μά και τό δικό μου...
— Πέτο εσύ τό δικό σου κ' εγώ πληρώνω. 'Ακουσε τί σου λέω και λίγα λόγια. Σάν άπονηφής ο δάσκαλος, ως πάη ή γρηά σου νάν του βρή δυο καλά δωμάτια. Ξέρετε οεις.
— Νά τον... εφθασε κι' άλλας.
— Μά'νά μείνη και κάποιος στο μαγαζί* μπορεί να θελήσωμε τίποτις.
— Είναι τό άνηψίδι μου ο Γεωργής.
— Καλά, τρέχα τρέχα.
— 'Α... αυτό τό ψυχρόν λουτρόν μοι ήτο άπραγμάτητον... Τι αγαθή! τί πρόθυμος! τί περιποιητική αυτή ή γηραιά Φραγκιάκη...
— Λοιπόν, κύρ-Δάσκαλε, πού έσταθήκαμε ;...
— Είς τό κιδώτιόν μου.
— Και, ζωή νάχης. Με τόν τρόπο που τὰ λές με κίνεις περισσότερο δίχως νάμαι.
— Σας ευχαριστώ, κύριε καπετάν Μηνά.
— Μονάχα καπετάν Μηνά να με λές.
— 'Από τής αύριον τουλάχιστον. Λοιπόν είς τό κιδώτιον έχω τὰ βιβλία μου.
— Τὰ βιβλία σου... σέ κοιτάζω μπαούλο!... τόσα βιβλία χρειάζεσαι για να μάθης τὰ παιδιά λίγα κολλυθογράμματα ;...
— 'Α, όχι, παρακαλώ... Αί γνώσεις, ως μεταδίδω είς τὰ παιδιά εύρίσκονται μόνον έδω,—και εκτόπησαν ελκάρά τό κεφάλι του—και είς τὰ δι' έγκυκλίων και ιδιαίτερων συστάσεων επιθεβλημένα βιβλία, τών όποιων την χρήση επιτρέπω είς τούς μικρούς μαθητάς μου κατά καθήκον. 'Η έν τή κιδωτή βιβλιοθήκη μου άποτελείται από αρχαίους συγγραφείς και από ιστορικά, ιστοριοδιφικά και ιδίως γεωλογικά συγγράμματα. 'Επάνω είς αυτά κεκλιμένος βλέπω τόν ήλιονδυόμενον, πολλάκις δε και αναθρόνικοντα...
— Πάει να πή ;
— Κυρίως τό ρήμα λέγεται επί καπνού έξερχομένου τής καπνοδόχης. Το μετεχειρίσθην όμως ποιητική άδεια, αντί του άνατέλλοντα, ή προκειμένου περι τής Οκλάσσης αναθρόνικα, δηλαδή αναδυόμενον.

— Καταλαβαίνω τί μου λές, μά όρες-όρες δάσκαλέ μου, μου κόβεις κάτι έλληνικούρας!... 'Ας είναι κι' αυτές έχουν τό γούστο τους' μόνο που κάποτε-κάποτε θά σέ ρωτάω τί λές, γιατί τόσα χρόνια τώρα, λησμόνησα κι' άν έμαθα και κάτι και μή προς κακοφανισμό σου, κύρ-Γερώνυμέ μου.
— 'Ελευθέρως, έλευθέρως... Θά έπεθύμουν και εγώ να με άποκαλήτε άπλώς 'Ερώνυμον ή διδάσκαλον' έστω και δάσκαλον, επί τό λαϊκώτερον.

(Ακολουθεί)

HENRI ARDEL

ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

(Μετάφρασις εκ του Γαλλικού υπό Χ.Χ.Α.)

Τώρα τό τραίνο έφρευγε με όλη την όρμη τής «ταχείας» έν φ τό υπόθεμο ήλιοβασιλέμα έβαφε με πορφυρένιο χρώμα τὰ περίχωρα κι' έρχηγε άντανάκλασι σβουνομένης φλόγας στο σκεπτικό πρόσωπο τής Λίνας Ντυστάλ. 'Ακίνητη επάνω στη σταχτιά τόσα του βαγονιού διεγράφετο ή κομψή μαύρη σιλουέτα τής, ένφ έφρευγαν 'μπροστά τής χωρίς καν να τὰ κυτάξη τὰ διάφορα τοπεία. Λειβάδια που σιγά-σιγά έβυθίζοντο στο σκότος, δρόμοι με όλοπράσινες διπλές δενδροστοιχίες, μικρά χωριά με τζάμια κατάφωτα απ' τής τελευταίες άναλαμπές που εφλόγιζαν ακόμα τόν όρίζοντα.

Κοντά τής ή καμαούρα τής έκοιμάτο κουρασμένη από ταξείδι πολύωρο και χωρίς διακοπή απ' την Πετρούπολι.

Η Λίνα όμως δεν έφαινετο καθόλου κουρασμένη, δεν έκοιμάτο, είχε μόνον βεθισθή σέ όρεβασμό με όλάνύκια τὰ βαθυπράσινα μάτια, τριγύρω τών όποιων ύπομανος κύκλος έσχημάτιζε σκιά, που έδινε βάθος και μελαγχολική έκφρασι στο ζωηρό εκείνο βλέμμα.

Χωρίς άλλο αυτή ή νέα εύρίσκετο πολύ μακρυνά απ' τούς ολίγους συνταξιδιώτας τής, δηλ. από μια χονδρή-γυναικούλα που έκοιμάτο μακαρίως στην άλλη γωνία του βαγονιού, κι' από ένα νέο 30-35 χρόνων μ' ευγενή κι' έξυπνη φυσιογνωμία, ό όποιος είχε εγκαταλείψει τής πυλναριδής έφημερίδες του και με πολλή επιφυλακτικότητα, ώστε ή Λίνα να μη μπορη να ύποπτευθ ή τίποτε, προσπαθούσε με περιέργεια παρατηρητού έξ επαγγέλματος, να εξιχνιάση τί είδους πρόσωπο εκρύπτετο κάτω απ' την κομψή εκείνη σιλουέτην. Πρόσωπο ήλικιωμένης γυναικός ή νέας κόρης ; γαλλίδος ; ή ξένης ;

'Εν τώ μεταξύ ή Λίνα είχε ανασύρη από τό ταξιδιωτικό τσαντάκι τής μια επιστολή γραμμένη με χαρακτήρα γυναικείο, αλλά χονδροειδή και άχαρι, και άρχισε να διαβάξη, ένφ μια δυνατή μυροδιά μόσχου σκορπίσθηκε γύρω τής. 'Ιδού τό περιεχόμενον τής επιστολής :

'Αγαπητή μου άνεψιά,

Σήμερα μόλις έμάθαμε τό δυστύχημα που σου συνέβη, διότι πρό πολλού δεν κατοικούμε πλέον είς την διεύθυνσιν όπου μάς έγγραφες. Διά τούτο δεν έσπευσα να σέ συλλυπηθώ ένωρίτερα και να σέ διαβεβαιώσω διά την ζωηράν και ειλικρινή συμπάθειά μας, άν και σέ γνωρίζωμεν τόσο λίγο άφου μόλις σέ είδαμε κατά τό τελευταίο σου ταξείδι στο Παρίσι πρό πέντε έτών. Μη νομίσης ότι σ' έλέγχω διά τούτο!

Γνωρίζω καλά ότι κατά την εποχή εκείνη ήσουν παιδί που δεν μπορούσε παρά να ύπακούη. Και ό καυμένος ό πατέρας σου δεν είχε καμιά επιθυμία να μάς πλησιάση, άν και άντιπροσπεύουμε την οικογένειαν της μητέρας σου!.. Δεν περίμενα να πεθάνη για να του τό συγχωρήσω. Βρίσκω πως καθένας έχει τό δικαίωμα να κάνει ό τι κρίνει καλύτερον. Στο σπτή μας βασιλεύει ή έλευθερία. 'Εκτός τούτου ό πατέρας σου είχε καταστήση τόσο ευτυχισμένη την μικρή μου αδελφή, την αγαπητή μου 'Ιωάννα, ώστε δεν είχα τίποτε άλλο ν' απαιτήσω απ' αυτόν. Γι' τότο δεν θέλω να θεωρήσω προσβολή τό ότι ποτε δεν καταδέχθηκε να θαυμάση τὰ έργα του συζύγου μου, που ύπήρξε τόσο μεγάλος ζωγράφος με όσα κι' άν ειλαν άλλοτε άνόητοι κριτικοί. 'Αφ' ότου πέθανε όμως, ό άνεμος τής φήμης άλλαξε κι' άρχισε να φυσά όλος ύπερ αυτού. Τὰ γαϊδουράκια, τὰ πρόστυχα γαϊδούρια, οι κριτικοί που κατηγορήσαν τόσο τό ζωηρό χαρακτήρα του είναι σήμερα ύποχρεωμένοι ν' αναγνωρίσουν ότι εκείνος άνοιξε τό δρόμο είς φάλαγγα καλλιτεχνών, πρό τών όποιων τό κοινόν γάσκει σήμερα και θαυμαύζει τόν πλούτο τών χρωμάτων!... 'Ο! πόση καλώςύνη και πόση ύπομονή χρειάζεταιαι σ' αυτή τή φτωχή μας γή!!

'Αλλά, αγαπητή μου άνεψιά, δεν ξέρω γιατί σέ ζαλίζω με όλα αυτά, ένφ σκοπός μου ήτο να σέ διαβεβαιώσω πόσο λυπούμαι να σέ σκέπτομαι μόνη στη Ρωσία... 'Όσο και να είναι φίλοι μας οι Ρώσοι, ή χώρα των είναι τόσο πολύ μακρυνά απ' τή Γαλλία και μια κόρη τής ήλικίας σου δεν 'μπορεί να μένη εκεί χωρίς οικογένεια. Σάν μητέρα ύποφέρω τρομερά με την ιδέα ότι είσαι 'κει κάτω μόνη' σέ παρακαλώ λοιπόν να μ' απαλλάξης απ' αυτή τή βασανιστική ιδέα και ό τρόπος είναι άπλούστατος. Να έλθης άμέσως να μάς έβρης, να μάς δώσης αυτή τή μεγάλη χαρά, σέ μένα και στα παιδιά μου. 'Εδω στο Παρίσι θά εύρης μια νέα οικογένεια που θά ναι ευτυχισμένη να σ' έχη κοντά τής.

'Η πρώτη κόρη μου ή 'Σιλβία; ή όποία είναι λίγο μεγαλύτερη σου, θά είναι για σένα μια ειλικρινής φίλη. 'Όλοι έχομεν δικαίωμα να είμεθα υπερήφανοι γι' αυτή, διότι είναι εξαιρετικά προικισμένη από θαυμάσια προτερήματα. Ζωγραφίζει όπως ό μακαρίτης ό πατέρας τής, είναι όμως άλλης σχολής. 'Εμπνέεται από τούς «Προραφαηλίτας» λατρεύει τούς «Πρωτογενείς» και τούς «Μεσαιωνικούς» έν γενεί. Γράφει και στίχους σέ ύπο-

ANAMNHSEIS KAI AKOYSMATA

ΤΑ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Και τής έξωτερικής και τής έσωτερικής πολιτικής άπηγήσεις εύρίσκει τις είς τὰ θεατρικά κόμματα κατά την Βασιλείαν του 'Οθωνος, ή ανάπτυξις τής δράσεως τών όποιων είναι πολύ διαφωτιστική διά την καθόλου ιστορικήν αυτήν περιόδον του 'Ελληνικού βίου.

'Αλλά και προσωπικοί λόγοι διά την επικράτησιν ή καταπολέμησιν επιχειρήσεως θεατρικής έδημιούργουν μικροκόμματα, πρό πάντων όμως ό θαυμασμός, ό φθάνων πολίλας μέχρι λατρείας, προς ώραίαν άοιδον του 'Ιταλικού μελοδράματος.

Και αυτοί οι ήρωικοί του 'Αγώνος άνδρες ήχοισαν να έννοσιν ότι ύπάρχει και άλλο είδος γυναικός πλην τής τοικοκυράς. 'Η πλειονότης όμως ήτο άκαμπτος. Στοιχεία πολεμικά, άνιλήφεις άρεοενοπαί, δεν ένηρμονίζοντο προς τās ώραίας τέχνας και ιδίως προς την μουσικήν και έδημιουργούτο καθ' εκάστην επεισόδια, δυνάμενα να εκπλήξουν τόν σημερινόν αναγνώστην, όστις παρακολουθεί με κάποιον ήλεγγον την πρόοδον έν πολλοίς, αλλά και τό κατακόλισμα έν άλλοις.

'Ιδίως πολύ εβράδυνε να επικρατήσιν άνοχή τις του άγαλιόσματος των Εύρωπαικών χορών.

Και ή διαμαρτυρία ήτο πολύ φυσική δι' ανθρώπους ουνειθισμένους είς τούς ώραίους και γραφικούς χορούς μας, αλλά και τούς τόσην λεπτιότητα εμφανίζοντας είς την αντίληψιν του προς τās γυναίκας όφειλομένου σεβασμού, ώστε είς τόν υπάλλον, υπό τὰ χαρακτηριστικά ήματα του λαουτιέρη, ό χορευτής να πιάνη την άκραν του μαντηλιού τής χορευτορίας διά να μη τής έγγίση τό χέρι!...

Συγκρίνατε αυτό προς ένα βάλς ή άλλον Εύρωπαϊκόν χορόν διά να ιδήτε την διαφοράν.

Και όμιλούμεν περι τών χορών τών τότε χρόνων και όχι περι τών πιθηκικής άσελγείας συγχρόνων χορευτικών εμφανίσεων.

'Ενας συγχρόνος χορευτής, μετά τās πρώτας κινήσεις τής όσφύος και τών ποδών του, θά έφρονεύετο εύθής τότε από τόν πατέρα ή τόν σύζυγον ή τόν αδελφόν τής νιάμας του.

***

Είς τόν τότε τύπον εύρίσκομεν ζωηροτάτην την άπήχησιν τών συγχρόνων του ιδεών.

'Εγνώσθησαν και άλλοτε κλασικά όμολογουμένως περικοπία θεατρικών κρίσεων περι μελοδράματος, προσωρισμένα να μείνουν άθάνατοι, όπως κάθε κλασικόν.

'Εκ τών κερανοβόλων αυτών επιθέσεων του τύπου αξίζει να αναγραφώσι τινες και είς την στήλην ταύτην. Είς αυτήν άλλοτε θά διηγηθώμεν ό,τι άντελήφθημεν, μόλις έχοντες ύπερβή τό 10ον τής ήλικίας μας έτος, κατά τικα τού έτους 1864 παράστασιν του «χοροού των Μετημφισμεμένων», διε γνωστός ξυφομάχος τών 'Αθηνών επροκάλει είς μονομαχίαν όλόκληρον την κατάμεστον πλατείαν του Θεάτρου, κατά τό πλείστον διαφωρούσαν προς αυτόν.

***

'Η περικοπή, ήν ύπεσχέθημεν είναι εκ του «Τοξότου» του έτους 1840, έφημερίδος μεγάλης τότε κοινωνικής επιδράσεως.

Πρόκειται περι τής πρώτης παραστάσεως του άριστογ-

δείγματα τών μεγάλων ποιητών μας: του Βερλέν, Μαλαρμέ, δε Ρενιέ. Και νομίζει κανείς ότι βλέπει άληθινή Μούσα, όταν άπαγγέλλη γνημένη με μακρυν άσπρο φόρεμα. Το πρόσωπό τής έχει τότε τέτοια έκφρασι έμπνεύσεως ώστε φαίνεται «σαν ίέρεια τής άρχαιότητος» όπως λέει κάποιος φίλος μας ποιητής έξοχος, ό Ρινάλδος Βαλρεάς. Τὰ ποιήματά του έχουν σχεδόν ίση αξία με τὰ ποιήματα τής Σιλβίας μας, αλλά βρίσκει και αυτός την ίδια δυσκολία για να τὰ δημοσιεύση στα διάφορα περιοδικά. Τί να γίνη άφου ό κόσμος είναι τόσο γελοίος κι' ακολουθεί τόσο τυφλά τή όουτίνα. Το κοινόν σήμερα δεν είναι σέ κατάσταση να έννοση τέτοια ύψηλή ποιήσι, στίχους που δεν είναι άλλο παρά άγνά σύμβολα. Και ό! τής μουρίας, τὰ περιφρονεί. 'Αλλ' ως επανέλθωμεν στα παιδιά μου.

'Η δεύτερη κόρη μου, ή Λουκία δέκα έξ χρόνων είναι ένα αγαθό χονδροειδές πλάσμα. Είναι ή πεζότης τής οικογενείας ένφ ή Σιλβία μου είναι ή ποιήσις. Στερείται, ή καυμένη, όλα τὰ θαυμάσια προτερήματα τής αδελφής τής, άν και καταβάλη τόσους κόπους για να την μιμηθ ή τουλάχιστον στο χείρισμα και στης αισθητικές τοναλέτες. 'Αλλά τί να γίνη ύπομονή, ή Λουκία δυστυχώς μοιάζει έμένα και όχι είς τόν θαυμάσιον πατέρα τής.—'Εχει όμως πολύ καλό χαρακτήρα και συμπανεί έκτακτα με τόν αδελφόν τής τόν Γιώργο. Παιδί δώδεκα μόλις χρόνων, αλλά πολύ τρελλό κι' άνυπότακτο. Με στενοχωρεί καθημερινώς, διότι δεν σέβεται διόλου τὰ καλλιτεχνικά ταλέντα τής αδελφής του, διαρκώς την ειρωνεύεται και τολμά να περιφρονή και την ζωγραφική και την ποιήσι. Δεν έκτιμώ παρά μόνον τόν 'Ιούλιον Βέρν και όσους συγγραφείς περιγράφουν ταξείδια ή ήθη και έθιμα άγρίων. Κάποτε μάλιστα μουτζουώνει τούς τοίχους τής κάμαράς του με αυτές τής έλεεινές εικόνες και δίδει στης γυναίκας τών άγρίων τή μορφή τής αδελφής του. Φυσικά εκείνη προσβάλλεται από τέτοια αυθάδεια και έχομε καθημερινώς σκηνές στο σπτή. Βέβαια εγώ έννοω να βασιλεύη ή έλευθερία στο σπτή μας, αλλ' ό Γιώργος τό παρακάνει.

Σου λέγω όλ' αυτά, αγαπητή μου, για να μη βρεθής μεταξύ ξένων'και διά τόν ίδιο λόγο σου' έσωκλείω τής φωτογραφίες και σέ παρακαλώ να μάς στείλης και συ ά με σως τή 'δική σου' θά την περιμένομεν με λαχάρα και με έλπίδα ότι θά την ακολουθήσης γρήγορα και συ ή ίδια.

Δεν άμφιβάλλω καθόλου ότι θά δεχθής την πρότασιν μου και θά μου δώσης τή χαρά να γνωρίσω καλά την κόρη τής αγαπημένης μου αδελφής που είχα την άτυχία να στερηθώ τόσο νέα. Μαζί θά μιλάμε για τούς καλούς σου γονείς, τούς όποιους θά προσπαθήσω ν' αναπληρώσω. Λυπάμαι μόνο ότι τὰ μέσα τὰ όποια διαθέτω δεν μου επιτρέπουν να έλθω να σέ παραλάβω, αλλ' άν ένθυμούμαι καλά, συ έχεις ταξιδεύσει πολύ με τόν πατέρα σου και μάλιστα σέ μακρυνές χώρες, ώστε τό ταξείδι απ' τή Ρωσία στη Γαλλία δεν θά σέ τρομάξη.

Σέ καταφιλώ, αγαπητή μου άνεψιά, με όλη τή μητρική τρυφερότητα, καθώς και τὰ παιδιά μου και σέ περιμένομεν όλοι με άνυπόμονη χαρά.

'Η θεία σου
'Ερμυνία Γοζελίν

'Η Λίνα άφήκε τώρα να πέση απ' τὰ χέρια τής αυτό τό γράμμα, τό όποιο τόσες φορές είχε διαβάση και τό όποιο τόσο την είχε εκπλήξει, όταν τό έλαβε πρό έξ έβδομάδων. 'Αν' αυτός έπήρε απ' τόν ίδιο φάκελλο διάφορες φωτογραφίες και παρατηρούσε με ιδιαίτερη προσοχή τή Σιλβία τή Μούσα!

(Έπεται συνέχεια)

'Εχομεν την τιμήν να πληροφορήσωμεν τούς κ. κ. συνδρομητάς μας ότι ή επί τινας ήμέρας καθυστέρησις τής εκδόσεως μας όφείλεται είς τήν έπί μακρόν χρόνον κρατήσασαν άπεργίαν τών τυπογράφων.

γήματος του Ροσίνη, αλλά και της θεατρικής μουσικής εν γένει, του Κουρσέως της Σεβίλλης.

Και γράφει ο «Τοξότης».

«Φαντασθήτε! να διδάσκονται μελοδράματα εις γλώσσαν Ιταλικήν, από την οποίαν αν αφαιρέσετε το μέλος δεν θέλετε εύρει τίποτε άλλο, ει μη λήρον ερωτικόν, άνευ ουδεμιάς πιθανότητος και τέχνης δραματικής εσκευωρημένον. Άλλά δεν είναι τουτο μόνον, πολλάκις κακοηθέσταται πράξεις γίνονται το κύριον των μελοδραμάτων τούτων άντικείμενον, ως λόγον χάριν του τιτοφορούμενον Μπαρτιέρε ντι Σιβίλλια κάποιον Ιταλού Ροσίνη, εις το όποιον πās χρηστοίηθης ερυθριά, όστις δ' εκ των κατοίκων της πρωτευούσης ώδήγησεν εις αυτό την γυναίκα του ή την αδελφήν του, ώραιον, τή αληθεία, μάθημα ήθικής τή έδωκε.

Άλλά μήπως και ή μουσική αυτή έχει καλόν αποτέλεσμα; Η μουσική του Κουρσέως έπειδή είναι άπλη, ουδαμώς δε μετά του ώφελίμου άναμινυομένη, είναι βεβαίως βλαβερά. Η χαυνός αυτή άρμονία δεν καταπραΐνει, αλλά μάλλον εξάπτει των παιθών την κάμινον, και τουτο γίνεται της ενεργείας της Κυβερνήσεως, όπως μάς αποχωνώση με τα άνήθικα θεάματα και κατορθώση να μάς άλυσσοδέση χωρίς να το αισθανθώμεν».

Εΐδατε λοιπόν διατι ή τότε Κυβέρνησις επέτρεψε να άκουσθ ή από σκηνης ο Μπαρμιέρης της Σιβίλλιας; Κρίμα που δεν έξούσαμε και ήμεις τότε να φωνάξωμεν εν διαδηλώσει μετά των δημοφρόνων. «Κάτω! οί δια του Ροσίνη σφρηγισατοϋντες τās άλύσεις της τυραννίας του λαού».

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

A. M. ALDANOV

Η ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΟΣ

“ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ,”

Άγνωστα έπεισόδια από την ζωήν του Μεγάλου Ναπολέοντος.

[Μετάφρασις εκ του Γαλλικού υπό Χ.Χ.Δ.]

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

[Περί της πολεμικής δράσεως και της πολιτικής ζωής του Μεγάλου Ναπολέοντος εγράφησαν πολλά. Εν τούτοις περί της ιδιωτικής του ζωής δεν ήσχολήθη λεπτομερώς ή ιστορία, καιτοι αυτή είχε αρκετού ενδιαφέροντος. Αί άκόλουθοι γραμμαί αποκαλύπτουν άγνωστους λεπτομερείας των τελευταίων ήμερών της ζωής του μεγάλου τούτου άνδρός. Έκ τούτων διαφαίνεται ή κρατούσα τότε περί του Ναπολέοντος αντίληψις και το μίτος το όποιον είχεν ένοσίχθων.

Τις θα έλεγεν εις αυτόν ότι εις την μικράν νήσον του Άτλαντικού θα άφησε την τελευταίαν του πνοήν;

Ο Ναπολέων σχεδόν ήγνώει αυτήν. Μεταξύν των μαθητικών του σημειώσεων εύρέθη και σημείωσις επί του μαθήματος της Γεωγραφίας, ήτις έλεγε μόνον «Η Άγία Ελένη μικρά νήσος...» Συνέχεια δεν ήπήρχεν. Ο Ναπολέων διέκοιεν αφηριδίως το μάθημά του. Τις οΐδε ποια προαιτιήσεις από τότε εγενώνον εις τον νυχικόν του κόσμον!

Έκ του σημειώματος, φαίνεται ότι, ο Ναπολέων δεν έμαθεν ως μαθητής που κείται ή νήσος αυτή.

Άνυχός όμως ο εις την πυγμήν του κρατήσας δολόκληρον τον Κόσμον, ο υπερφυσικός τον νουν και την κίνησιν, ο από

αόημον άνδρός εξελιχθείς ταχύτατα εις μίαν εκ των ένδοξότερων μεγαλειότητων, έμελλε να συμπληρώση το εγκραταειφθέν γεωγραφικόν σημείωμα εν αυτη ταύτη τή Άγία Ελένη!]

Ο Μεταφραστής

Η Σούζυ Τζόνσον στά μικρά της χρόνια άκουσε απ' τή μητέρα της μία μέρα απότομα να της λέη πως ή αγαπημένη της πουντίγκα θα της έλειπε παιά απ' το τραπέζι.

Η Σούζυ έκλαψε απ' τή λύπη της. — Αγαπημένη μου μικρούλα, με μεγάλη τρυφερότητα της ειπε ή μητέρα της, δεν ειται μόνο συ που θα σου λείψη ή πουτίγκα. Τα άλλα τα κορίτσια και αυτή ή Μπέτον Μπρόουν δεν θα φάνε παιά το γλυκισματάκι αυτό. Πρέπει να κάνης μαζί τους όπομονή. Μάθε δε ότι αιτία όλων αυτών είναι ο κακός Βόνεϋ... που έκηρυξε τον ήπειρωτικό αποκλεισμό εναντίον της αγαπημένης μας πατριδος!

Η μικρά Σούζυ με τα δάκρυα, στά μάτια βύτησε τή μητέρα της τί ειδους πράγμα ήτον ο ήπειρωτικός αυτός αποκλεισμός. Άλλά και ή κυρία Τζόνσον καλά-καλά δεν μπορούσε να τον καταλάβη!

Η μικρά Σούζυ έφαντάζετο τον ήπειρωτικό αποκλεισμό σαν ένα μακρύ φεΐδι που προξενούσε τή φρίκη!

Τό βράδυ, της ήμέρας εκείνης, που ήγίαινε να κοιμηθ ή στή προσοχη της παρεκάλεσε το Θεό, σύμφωνα και με τή συμβουλή της μητέρα της, να σώση την πατρίδα των απ' αυτόν τον κακό Βόνεϋ που είχε στερήση σ' αυτή και στή Μπέτον Μπρόουν την ώρατα πουτίγκα με τής σπαρίδες της Κορίνθου και τα διαμαρτυρημα. Αχ! αυτός ο Βόνεϋ, έσκέπτετο το μικρό πλασματάκι, θέλει να τα φάη όλα αυτός!.....

Έπειτα απ' αυτά ο Βόνεϋ ήτον για τή μικρή Σούζυ ένας άθλιος! ένας άνθρωπος που διψάει πάντα να κάνη κακό!

Η μητέρα της και ή μίς Μαίρη την εφοβέριζαν πάντοτε μ' αυτόν τον Βόνεϋ, όταν ή μικρούλα Σούζυ εκανε της τρέλλες της!

Τό όνομα του Βόνεϋ τό είχε άκούσει για πρώτη φορά ένα πρωτό που πέρνανε σπήτι της τό γάλα! Άκουσε πολλά γι' αυτόν και ρώτησε με μεγάλη έκπληξη και περιέργεια για να μάθη ποιός ήταν αυτός ο Βόνεϋ.

— Είναι ο Στανάς προσωποποιημένος, εφώναξε ή δασκάλα της με άποτροπή.

— Ω! μίς Μαίρη, ειπε με τόνο παρατηρήσεως ή κυρία Τζόνσον που δεν συμπαιθούσε διόλου της άπρεπείς έκφράσεις.

Ο πατέρας όμως της Σούζυ, ο αντισυνταγματάρχης Τζόνσον, αφήνοντας την εφημερίδα του, εδήλωσε βήτως χτυπώντας το χέρι του σ' το τραπέζι, πως ή μίς Μαίρη είχε πληρέστατον δικαίον. Ο Βόνεϋ ήτον απόλυτως αυτός ο καταραμένος Στανάς.

Λέγοντας αυτά ο αντισυνταγματάρχης περιέστρεψε με νευρικότητα τα μάτια του κι' επρόφερε τό d στής λέξεις d-damned, d-devil (καταραμένος διάβολος) μ' ένα καταπληκτικό τρόπο!

Όταν ή μίς Σούζυ μεγάλωσε, λίγο πριν μπη στα όκτώ χρόνια, της απεκάλυψαν πως τό όνομα Βόνεϋ ήτο τό υποκοριστικόν κάποιου άλλου όνόματος, άπαράλλακτα σαν του εξαδέλφου της Έδουάρδου Μπρόουν που τον έλεγαν Έντυ. Έμαθε λοιπόν ότι ο κακός Βόνεϋ είχε και άλλο όνομα. Τό όνομα Ναπολέον Βοναπάρτης δύσκολα τό επρόφερε ή νεκρά Σούζυ. Έμαθε ακόμα πως αυτός ο Βόνεϋ δεν ήτον σαν τους άλλους ανθρώπους, άλλ' ήτον σαν τον Βασιλέα Γεώργιον (της Άγγλίας).

Η μητέρα της για να υποιμήση τή θέσι του Ναπολέοντος με μισδιάμα διώρθωσε.

Ο Ναπολέων είναι Βασιλεύς των Γάλλων που κατοικούν σ' το άλλο μέρος της θαλάσσης και τρώγουν βατραάχους. Αυτοί θέλουν τή καταστροφή της καλής μας πατρίδος και πολεμούν σαν άληθινί Ούνοι, άτιμα και κάνουν ελων των ειδών της σκληρότητες!

Έπειτα από λίγο καιρό ο πατέρας της Σούζυ, αντισυνταγματάρχης Τζόνσον σκοτώθηκε στον πόλεμο απ' τον κακό Βόνεϋ.

Ακόμα λίγο άργότερα ή πουτίγκα εκανε πάλιν την εμφάνισι της στο πρόγευμα και αυτό εκανε την νεκρά Σούζυ να χαρη πολύ.

Μάθαινε τότε απ' τους μεγαλύτερους της που διάβαζαν εφημερίδες πως αι υποθέσεις του άθλιου Βόνεϋ επήγγαιναν άσχημα, πως είχε νικηθ απ' τους Ρώσους κι' άλλα.

Η Σούζυ απ' τής συζητήσεως των μεγαλύτερων της επληροορείτο πρώτην φοράν περί των Ρώσων. Έμαθε με κάποιαν ικανοποίησιν άναμειγμένην με άνησυχίαν ότι ήτον ένας καλός λαός που ζούσε μέσα στα χιόνια μαζί με τής άρκούδες που έτρέφετο από στεατίνη, άλλ' ο όποιος αγαπούσε την πατρίδα του και μισούσε τους καταραμένους Γάλλους!

Ο Βασιλεύς της Ρωσίας Άλέξανδρος, μακρινός συγγενής του Βασιλέως της Άγγλίας Γεωργίου και ένας Ρώσος κόμης, τοδ όποιου δεν μπορούσαν να προφέρουν τό όνομα είχαν βάλει φωτιή στή πρωτεύουσά των, τή Μόσχα, τόσο για να κάψουν τον Βόνεϋ που μόλις είχε εισέλθη σ' αυτή, όσο και για να ελχαριστήσουν τον Βασιλέα Γεώργιον.

Αί ειδήσεις αυτές ίκανοποιούν αρκετά τή Σούζυ και ήλπισε να απλλαγή απ' αυτόν τον Βόνεϋ που εκανε πολλά κακά!..

Στή παιδική της ηλικία ή μίς Σούζυ άκουσε σχεδόν κάθε μέρα να διηγούνται τα διάφορα εγκλήματα του Βόνεϋ.

Τέλος, ένα ώρατο πρωί, ο εξαδέλφος της, ο ύπολοχαγός Έδουάρδος Μπρόουν εφθασε ξαφνικά, τρελλός από χαρά και κοσμημένος από διάφορα παράσημα.

Στής διηγήσεως του συχνά επρόφερε τή λέξι «Βατερλώ».

Όλο τό σπήτι μάθαινε πως ο Δούξ του Βέλλιγκτων και ο εξαδέλφος Έντυ είχαν νικήση τον κακό Βόνεϋ και εις τό μέλλον ή καλή τους πατρίδα δεν επρεπε να φοβάται αυτόν, κι' έτσι εβεδικήθηκε και ο αντισυνταγματάρχης Τζόνσον.

Μεταξύ εκείνων που συνετέλεσαν μετά του Έντυ για να νικήσουν το Βόνεϋ ήσαν και οι Γερμανοί, λικός πολύ άνδρείος που πολεμούσε τιμής και χωρίς να κάνη σκληρότητες, και αντίθεσι προς τους Γάλλους. Η συμμετοχή όμως των Γερμανών πολύ λίγο συνετέλεσε στή νίκη. Τό μεγαλύτερον μέρος επαιξαν οι αγαπημένοι τους συμπατριώται Άγγλοι υπό τήν αρχηγία του γηραιού δουκός Βέλλιγκτων και του αγαπητού εξαδέλφου Έντυ.

Έπειτα από όλα αυτά ή ζω ή είχε εκπλήξεις για τή Σούζυ και για όλη της την οικογένεια.

Ένας στρατιωτικός, άσχημος, προκαλών την δυσφορίαν, με τό άνω χεΐλος εξέχον, με μυτερόν τον πρόωνα, άρχιζε να συχνάζη στο σπήτι.

Όνομάζετο σερ Χούντσον Λόβ Συμπεριεφέρτε προς την κυρία Τζόνσον με τρόπον έντελώς έκκριτικό κι' έμενε μόνος μαζί της πολλή ώρα τα βράδια.

Τον ίδιο χρόνο που ο εξαδέλφος Έντυ είχε γυρίσει στο σπήτι ή κυρία Τζόνσον εβήλωσε με χιμωνιάτικη ήμέρα, κοκκινίζουσα κάπως, στή Σούζυ και τή μικρή της αδελφή πως θα είχαν έντός ολίγου ένα νέο πατέρα, τον σερ Χούντσον, τον όποιον θα ύπανδρεύετο!

Η μίς Μαίρη άνεκοίνωσε στής μικρές κοπέλλες, υπό τον όρον της απόλυτου έχεμυστίας πως ο σερ Χούντσον Λόβ δεν ήταν από καλή οικογένεια, πως ήτον από κατώτερη κοινωνική τάξι, άπαράλλακτα όπως αυτές ήσαν υποδεέστεραι του δουκός του Νορφόλκ, πρώτου πατρικίου της Άγγλίας.

Κατά τα άλλα ο σερ Χούντσον Λόβ ήτον εξίστατος άνθρωπος και ένας πολύ καλός στρατηγός.

Ταυτόχρονως σχεδόν αι μικρά Τζόνσον έμαθαν ότι όλη ή οικογένεια επρεπε να φύγη για κάποιον νησί που τό έλεγαν Άγία Ελένη.

Σ' αυτό τό νησί είχε διορισθεί διοικητής ο καινούργιος πατέρας των.

Ο κακός Βόνεϋ εύρισκετο ήδη εις τό νησί αυτό θα τον εφύλασσαν για να μη τυχόν τους φύγη κι' έκκολουθήση πάλι να σκοτώνη τους Άγγλους!

Έπεριθάσθησαν όλοι σ' ένα μεγάλο πλοίο με πολλά κατέρτια και κανόνια.

Έταξείδωσαν πολύ καιρός, δύο περίπου μήνες, σε μία άτέλειωτη θαλάσση. Τό πλοίο εκλυδωνίζετο κι' όλοι, έκτός εις Σούζυ, είχαν άρρωστηση.

Μετά την άφιξη στην Άγία Ελένη εγκατεστάθησαν σε μία μεγάλη έπαυλι όνομαζομένη Plantation House.

Τό νέο σπήτι με τό εξίστατο περιβάλλι, όπου άνθοΐσαν γαζίες άρες πολύ στή Σούζυ.

Μόλις τέλειωσε τό γύρο του σπητιού ήρώτησε άμέσως σε ποιό βαρέλι ήταν κλεισμένος ο Βόνεϋ!

Ηθελε πολύ να τον δη, από μακριά όμως και μόνον αν δεν ήταν πολύ επικίνδυνος!

Τής απήντησαν προς μεγάλην της χαράν, ότι ο Βόνεϋ δεν κατοικούσε καθόλου σπήτι, ότι έμενε στην έπαυλι Λονγκβούντ, που εύρισκετο πολύ μακριά από τή Plantation House και κανείς έξόν απ' τον πατέρα δεν θα τον εδλεπε, ούτε από μακριά, ούτε από κοντά.

Κατά τή διάρκεια της διαμονής στο νησί ή Σούζυ στά μάτια όλου τό κόσμου σιγά-σιγά εφανετο πλέον σαν μία πολύ χαριτωμένη κόρη! Ητον μόλις δεκα έξη χρόνων και συχνά άκουε να την φωνάζουν δεσποινίδα Σουζάνα. Τον ίδιο καιρό ο κόμης Άλέξαν-

δρος, γτε Μπαλμέν, αντιπρόσωπος του Αυτοκράτορος της Ρωσίας στην Άγία Ελένη εβέληθη απ' αυτή και τή ζήτησε σε γάμο!

Η Σούζυ τον είχε συνκνησει για πρώτη φορά σ' ένα γάμο πουδωσος ο Διοικητής της νήσου προς τιμήν των ξένων άρμοστών.

Άμέσως παρατήρησε ότι ήτον ώραιος πολύ ώραιότερος απ' τον Αυστριακόν πληρεξούσον βερώνον Στοδερμαρ και τον Γάλλον συνάδελφόν του μαρκήσιον γτε Μονσενό.

Μόλις οι μάθροι έφεραν τα κληροτήρια, ή Σούζυ ετομασθήκε με κάποια περιέργεια κι' αποτροπικισμό να ιδη τον Ρώσον ν' άρπάξη την στεατίνη και να την τρώη.

(άκολουθεί)

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΤΟΥ Β' ΣΤΑΣΙΜΟΥ ΤΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ

(582 — 625)

Table with 3 columns: Line number (e.g., Στ. α', 582), Text of the play (e.g., Εὐδαίμονες οἱσι κακῶν ἀγευστος αἰών...), and Column number (e.g., 582).

A.

Οί δορυφόροι άπάγουσι τās δύο αδελφάς, τās όρφανάς πατρὸς και μητρός, τās όπριάς ή ισχυρογνώμων πεισμονή του θείου και κηδεμόνος παραδίδει εις τον θάνατον, παραμένει δε μόνος εν τή όρχήστρῃ ο σκληροτράχηλος βασιλεύς. Ο χορός παρακολουθών μετά συμπαιθούς και οικτιγμονος βλέματος τās δύο όρφανās, τούς δύο ύστάτους του οίκου των Λαβδακιδών γόνους, αναλογίζεται φυσικώτατα, ότι εκ της τελεσιδίκου του Κρέοντος άποφάσεως επέρχεται πλήρης ο άφανισμός του οίκου. Εΐχεν έλπίσει, ότι δια ταύ άμοιβαίου των δύο άρρώνων αδελφών θανάτου είχε κοροσθ ή ο στυγερός του οίκου δαΐμων ειχεν έλπίσει, ότι από του στυγνού της μοίρας προσώπου έμελλε να εκφυγή συμπαιθείας τι βλέμμα επί τή θέη δύο όρφανών, δύο βαρυσυμμόνων ύπάρξεων. Μάτην! άμφοτέρας προσμένει ο θάνατος! δια του ύστάτου τούτου της μοίρας πλήγματος πρόοριζος άφανίζεται ο οίκος των Λαβδακιδών! Παγερά πνοή σκοτεινής βαρυσυμμόνης αναδύεται εκ του βάθους του στήθους των πολιών του βασιλείου οίκου συμβούλων και εκ

των μυζίων της καρδίας αὐτῶν παρλάζει ὄραγαίον τὸ ρεῦμα τοῦ συναισθήματος, οὐ τὴν θλιβεράν ἀπήχησιν ἀκούομεν ἐν τοῖς στόνοις τῆς Σοφοκλείου λύρας, ἥτις τονίζει διὰ τοῦ στόματος τῶν γερόντων τὸ Β'. Στάσιμον.

I.

Εὐδαίμονες οἱσι κακῶν ἀγευστος αἰὼν ἐπιφανεῖ ἐν γενικῇ γνώμῃ βαρυθύμως τῶν γερόντων ὁ χορὸς, διότι ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ πείρας ἀκαράδαντος εἶναι πεπεισμένοι, ὅτι αἰὼν ἀγευστος κακῶν εἶναι τι ἀνήκουστον ἐν τοῖς δειλαίοις βροτοῖς· ὁ κλήρῳς τούτων εἶναι διαρκής, ἀτελευτήτος κακοδαιμονία. Μόλις αὐτὴ παρέλθῃ τὸν οὐδὸν ἀνθρωπίνης κατοικίας καὶ πλήρη διὰ σιδηροῦ βραχίονος αὐτὴν, μετ' ἀνοικτιζομένου πεισιμονῆς θρυμματίζει τὸν οἶκον καὶ πόλεις ὅλας ἀδυσώπητος· ἐμβρόντητοι βλέπομεν τὰ πλήγματα ἐπάλληλα καταφερόμενα, ἀκούομεν τὸν βαρὺν αὐτῶν κτύπον, τὸν πρόρριζον τοῦ οἴκου κλονισμόν καὶ τοὺς ὑποκόφους τριγμούς, βλέπομεν εὐρέα ῥήγματα ἐπὶ τῶν τοίχων διανοιγόμενα, ποτὲ μὲν τοῦτον, ποτὲ δ' ἐκείνον τὸν τοῖχον καταρρέοντα, ἔλεεινὰ ἐρείπια σωρευόμενα κατὰ γῆς, ἀξιοθρήνητον θέαμα! Ἐπαράλλακτα, ὅπως ὄρουμένα κύματα, τὰ ὅποια ἐγείρουσι κατὰ τὴν διάβασιν αὐτῶν οἱ ἀπὸ Θράκης πνέοντες θυελλώδεις ἄνεμοι, ἀναταράσσοντα μέχρι τοῦ ἐρεβώδους πυθμένος τὰ ὑφάλια τῆς θαλάσσης στρώματα, φέροντα μετ' ἀγρίου μυκηθμοῦ ἐπὶ τὴν βραχίονα ἀκτὴν, ἥτις ἐκ θυμῶν κλονουμένη καὶ κατὰ πρόσωπον ἀγρίως ὑπὸ τῶν κυμάτων πληττομένη καναχεῖ ὑποκόφους ἀποδίδουσα στοναχάς.

II.

Ζητήσατε τὰς ἑκατομύλους Θήβας· θ' ἀπαντήσῃ βοιβῆς ἡχοῦς ἐρημικὸς ἀντίλαος. Ῥίψατε τὸ βλέμμα ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὴν Νινευί· σκιαὶ μόνον καὶ φάσματα παρέρχονται πρὸ ἡμῶν. Ἡ ἐρευνήτικὴ σκαπάνη προάγει εἰς φῶς μόνον τέφραν καὶ εὐφρόνια ἐρείπια, ἀγάλητον τὸ ἄροτρον διατάρασσει τὴν νεκρικὴν γαλήνην χώραν, ἐνθα πάλαι ποτὲ ἦνθησαν μεγαλόπολεις μεστὰι πολυτελῶν καὶ καταχρῶσων μεγάρων, δάση αἰωνόβια καλύπτουσι μόνον σκιάς, ἄς κατέλιπον ὀπισθεν αὐτῶν ἀνεστρεπτὴ φεῦ! παρελθόντες ἱστορικοὶ κόσμοι.

Ἀλλὰ διὰ τί πλανώμεν τὸ βλέμμα μακράν; ἰδοῦ, ἐν τῇ πατρὶφ πόλει, ἀπτή, συγκεκριμένη τοῦ γενικοῦ κανόνος περίπτωσις. Ἀπὸ παλαιῶν, ἀπὸ παμπαλαιῶν χρόνων, ὡς φάλαγγες πολεμίων ἐπάλληλοι ἐπέρχονται ἐπὶ τὸν οἶκον τῶν Λαβδακιδῶν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἀτελευτήτοι αἱ συμφοραί, ὧν ἑκάστη ἐπὶ σωρῶν πτωμάτων ὡς ἐν μάχῃ πατοῦσα καὶ ἐπὶ ἐρείπιον, θερίζει καὶ ἐξαπλώνει ὡς χειρόβολα κατὰ γῆς τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ μέλη ἑκάστη νέας ἀναφυομένης γενεάς, καὶ τὸ κακὸν προχωρεῖ, προχωρεῖ, διαρκές, ἀδιάκοπον! Ὁ βαρὺς τοῦ οἴκου δαίμων τυφλὸς πρὸς τὰ δάκρυα, κωφὸς πρὸς τοὺς γόους καὶ τοὺς κοπετοὺς πλῆγῃσι πανταχόσε μετὰ σιδηρᾶς, μετ' ἀνοικτιζομένου ψυχῆς, χωρὶς νὰ εὐρίσκηται γενεὰ τις νὰ ἐξιλεώσει τὴν χαλεπὴν τῶν θεῶν μῆνιν, χωρὶς νὰ ἐμφανίζηται εἰς νέος Ὁρέστης νὰ δώσῃ τὴν γαλήνην καὶ τὸν ὄλβον εἰς τὰς ἀναίτιους τῶν ἐπιγιγνομένων γενεάς.

Ὁ οἶκος τῶν Λαβδακιδῶν εἶναι τὸ γηραλέον δένδρον, καθ' οὗ βαρεῖται στροβιλιζόμεναι αἱ συμφοραί· οἱ κερανοὶ καὶ ὁ πέλεκυς τῆς θεότητος ἀνήλεεις θρυμματίζουν κλάδους, κορμόν, ρίζας καὶ ἐκ τῆς γηραιᾶς δρυὸς δὲν ἔχουσιν ἀπολειφθῆ εἰμὴ μία καὶ μόνη ρίζα· αἱ θυελλοὶ ἔχουσιν ἐπιχύσει περὶ τὸ δένδρον στυγνὸν σκότος καὶ ἀπειλαὶ ἐρημίας. Ἄλλ' εἰς τὴν ἐσχάτην ἐκείνην ρίζαν ἔχει ἐπιπέσει ἡμῶν τις αἰφνικὴ ὑπεράνω αὐτῆς ἀναθάλλει τρυφερὸς βλαστὸς, τὸ ζεῦγος τῶν δύο ἀδελφῶν· ἐκ τοῦ ἀπέλιπτος σκότους ἰδοῦ προβάλλει ἀγαθῆς ἐλπίδος ἀκτίς! πόση στοργὴ καὶ πόση λατρεία περιβάλλουσι τὸ φίλτρον ἡμῶν, πόσων καρδίων παλμοὶ θωπεύουσι τὸ χάριμα τοῦ οἴκου τῆς πόλεως! Ἀλλὰ φεῦ! Ὁ κρυερὸς Ἄιδης, ὃν ἐπισπῶνται ἀνόητοι λόγοι (τῆς Ἀντιγόνης) καὶ διατάραις φρενῶν (Κρέοντος), δρέπανον ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ φέρον συλλαμβάνει διὰ τῆς ἐτέρας τὸν τρυφερόν εὐελπιν θαλλὸν καὶ κατασπῶν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν γῆν ἀδάκρυτος θερίζει αὐτὴν ὡς θύτης θυματος χθονίων ἀποκόπτων δι' αἱματηρᾶς κοπίδος τρυφεροῦ σφαγίου τὴν κεφαλὴν. Τετέλεστα! Ὁ οἶκος τῶν Λαβδακιδῶν ἐσβέσθη διὰ παντός! Ἄ οὐτιδανὸν βρότειον γένος, τί εἶσαι ἐν

τῇ παλάμῃ τῆς πανσθενοῦς θεότητος!

III.

Καὶ οὕτως ἐν τῇ πλησμονῇ τῆς βαρυθυμίας, ἣν αἰσθάνεται ἐπὶ τῇ μοίρᾳ τῶν ἀνθρωπίνων, ἐπὶ τῇ κακοδαιμονίᾳ τῶν δειλαίων βροτῶν, φέρεται ἡδὴ ὁ χορὸς ψυχολογικώτατα κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τὴν ἀπόλυτον μακαριότητα, πρὸς τὸν Ὀλύμπιον Δία. — Μόνῃ ἢ σὴ δύναμις. Ὁ Ζεὺς, εἶναι αἰωνία καὶ ἀκαταμάχητος· οὔτε ὁ ὕψος ὁ πανδαμίων δαμίζει αὐτὴν οὔτε ὁ αἰωνίως ῥέων χρόνος. Παρὰ τὰς ἀνθρωπίνους προλήψεις καὶ τὰς ἀπρηχαιωμένας παραδόσεις δὲν εἰσαὶ τὸν Τιτάνιον ὁ τυράννος, δὲν εἰσαὶ ὁ Ζεὺς τῆς Ἰλιάδος, ὃν αἱ πλεκτάναί τῆς δολερᾶς συζύγου αἰσχροῦς ἀποκοιμίζουσιν, οὐδ' ἔχεις τὰς ἀνθρωπίνους σκορίας, ἀλλ' ἀγῆρας δυναστεύεις ἐν τῷ αἰδίῳ φωτὶ, κατέχεις τοῦ Ὀλύμπου τὴν μαρμαρόεσσαν αἴγλαν, εἰσαὶ ὁ θεὸς ὁ μακάριος, ὁ παντοδύναμος, ὁ οὐδέποτε κλείει τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ ἀγρυπνὸς ἑυθυμιστὴς τῶν φυσικῶν νόμων. Τοῦτο εἶναι νόμος αἰώνιος. Τί δύναται κατὰ σοῦ ἢ ἀνοσία τῶν ἀνθρώπων ὕβρις, τί οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ πανάγου; Ἄλλ' ἂν ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ θρόνου σου στρέψῃς κάτω τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τὸ θέατρον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, καὶ ἂν διερευνήσω πᾶσαν ἀνθρώπου κατοικίαν, οὐδαμῶς εὐρίσκω πλάσμα βρότειον διαφρῶν τῆς Ἄτης τὸν βραχίονα. Πανταχοῦ ὑφέρει ἢ συμφορὰ, πανταχοῦ δάκρυα βρέχουσιν ἐρείπια, πανταχοῦθεν ἀπὸ οἰκρῶν συντριμμάτων ἀναδύονται στόνοι βαθύστονοι.

IV.

Ἄλλὰ ποῖον εἶναι τὸ αἷτιον τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος; Ἡ ἐλπίς, ἢ κενή, ἢ πολυπλαγκτός ἐλπίς, τὸ γλυκὺ ἐκείνο τῶν ἐρηγορότων ἐνύπνιον. Ἀπὴν διὰ τῶν δελεασμάτων αὐτῆς συλλαμβάνουσα τὸν ἀνθρώπον δέσμιον ἀπὸ τῆς ῥινὸς σφραῖ αὐτὸν ποτὲ μὲν πρὸς τοῦτο, ποτὲ δὲ πρὸς ἐκείνο τὸ ὄνειρον, καὶ ἄλλοτε μὲν ὀδηγεῖ εἰς τὴν πληρωσιν τῶν ὁνείρων αὐτοῦ ἀποβαίνουσ' ὠφέλιμος, ἄλλοτε δ' οἰκτρῶς διαβουκολεῖ προβάλλουσα κούφα καὶ δισεκπλήρωτα ὄνειρα, ὅπερ καὶ τὸ συνηθέστερον. Ὡς τὸ μωρὸν νήπιον ἀπλήστον· ἐκτείνει τὰς μικρὰς χεῖρας πρὸς τὸν μεγαλοπρεπῶς φεγγεβολοῦντα ἀνθρακα καὶ μόνον ὅταν ζεματισθῇ, ἀναγνωρίζει τὴν πλάνην του τὴν πικρᾶν, οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ ἀνύποτος καὶ αἰσιδοῦσος πλέει ἐν ὠκεανῷ τερπνῶν ὁνείρων καὶ χρυσῶν ἐλπίδων σπεύδων πρὸς πλήρωσιν ἀνοήτων ἐπιθυμιῶν, αἰφνῆς ἢ ἀπάτη ὑφέρουσα, ἐνεδρέουσα, ζεματίζει τὸν πόδα του καὶ τότε μόνον ἀνανήφρον ἐκ τῆς χρυσῆς μέθης αἰσθάνεται, ὅτι ὑπῆρξε τὸ παίγνιον ἀπατηλοῦ ὁνείρου.

Ποσάκις ἐτράπησαν ἐπὶ τὴν αἴγλην τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀπεκομίσαμεν τὰ ῥάκη τῆς πενίας; Ποσάκις ἐζητήσαμεν τιμὰς καὶ ἐδρέψαμεν τὸν φθόνον; Ποσάκις ἐθωπεύσαμεν τὰ πλήθη καὶ σωροὺς χαρίτων ἔσοκρπίσαμεν; ἐποτίσθημεν δ' ὅμως ἄκρατον τῆς ἀγαριστίας τὴν χολὴν; Καὶ ὅμως παρὰ πάντα ταῦτα ἢ ἐλπίς ἐνδον ἔμιμνε πίσθου ὑπὸ χεῖλεσι συνεγίζουσα τὸ ὀλισθηρόν της παίγνιον. Ἴδετε τὸν φιλήδονον ἀπὸ τοῦ ὠχροῦ προσώπου, ἀπὸ τῶν ἐσβεσμένων ὀφθαλμῶν ἀνθεῖ τὸ ἀπαίσιον τῆς σήψεως δηλητήριον, ὅπερ ἀπερρόφησε μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων του, καὶ ὅμως κυλίνεται ἐν τῇ μέθῃ τῆς ἡδονῆς, ἐλπίζων ἀνεφικτὸν ὁνείρων τὴν πληρωσιν. Ἴδετε τὸν μέθυσον· κατηρειπωμένος, παραπαίων, ἀμβλύς τὸν νοῦν καὶ τὰς αἰσθήσεις; κολυμβᾷ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς βαθύτερα τοῦ πάθους στρώματα. Ἡ τι νὰ εἶπω διὰ τὰ σήμερον δρώμενα καὶ ἀποφασισθέντα;

Πόθεν ὅμως ἢ τύφλωσις τοῦ ἀνθρώπου, πῶς τὸ ὑπερφύεστατον τῶν ὄντων γελοῖον τῆς ἀπάτης ἄθυμα; — Ὁ θεὸς ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως, διαστρέφει τὸν νοῦν ἐκείνου, ὃν σφραῖ τὴν Ἄτην, μοιραίνει Κύριος, ὃν βούλεται ὀπολέσαι. Τοῦτο ἰσχύει διὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. Ἐὰν ἐνίοτε μετὰ τὸ ἁμάρτημα εὐτυχοῦσιν, ἢ εὐτυχία αὐτῶν εἶναι βραχεῖα καὶ παροδική. Παρὰ τὰς ἐστὶν ὅτε θουλουμένας γνώμας ὁ ψῆ ἀλέουσι θεῶν μύλοι ἢ Ζεὺς κατεῖδε χροῖνιους εἰς τὰς διφθέρας, ἢ θεία δίκην κατὰ πόδας παρακολουθεῖ τὸ ἁμάρτημα, ὁ δ' ἁμαρτῶν πρᾶσσει ὀλίγιστον χρόνον ἐκ τὸς ἄτας.

Τοιοῦτος ὁ κλήρος τῶν δειλαίων βροτῶν. Καὶ ἡδὴ ἐν μέσῳ

των ἀνθρωπίνων συντριμμάτων καὶ ἐρειπίων δίκην Στησιχόρου παλινῶδῳ, ὃ ἀνθρώπε, καὶ ἀντὶ ἐπινικίων παιάνων, δι' ὧν συνώδευσα τὴν θριαμβευτικὴν ἄρτι πορείαν σου (Α' Στάσιμον) ἀντίφρονον τονίζον μέλος βοᾷ: Ἀνθρώπε, γράφεις ἐπὶ τοῦ κύματος, ἀνθρώπε κτίσεις ἐν τῷ κενῷ· ὅταν πειράσαι διὰ πτερόγων μὴ δοθῆσιν σοι νὰ πλήξῃς τὸν οὐρανόν, ἰδὲ κάτω ἀπὸ τοῦ αἰθερίου ὕψους τὴν φασματώδη πομπὴν τὴν ἔροψαν ἐπὶ τῆς γῆς· σκιαὶ διαδέχονται σκιάς, σκιαὶ πλανῶνται ἐν τῷ ζοφερῷ σάφῳ τῆς ἀνθρωπίνης τοικυμίας, ἦν ἀνακκᾷ τῆς Ἄτης ἢ στυγνῇ πνοῇ· ἐκεῖ εἶναι ἡ ἀφετηρία τοῦ σταδίου σου, ἐκεῖ τὸ τέρμα σου. Πρὶν καταρρεύσει ἐκεῖ μετὰ τετιμμένων ὑπὸ τῆς Ἄτης τῶν πτερόγων, γράφον ἰδίᾳ χειρὶ ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ νεφελώδους ἔργου σου.

Ἐπάμεροι! τί δέ τίς; τί δ' οὐίς; σκιά· ὄναρ ἀνθρώπος! (Πηδ. Π. VIII 95-6 (135)).

καὶ

Ἰὼ γενεαὶ βροτῶν,

ὡς ἡμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας ἐναριθμῶ! (Οἶδ. Τ. 1186-7).

(Ἐπεται συνέχεια)

Δ. ΓΟΥΔΗΣ

Γυμνασιάρχης τοῦ Προτύπου
Κλασσικοῦ Γυμνασίου

Ἰράματα ἀπὸ τὸ Ἄριον

Μιὰ ἀνάβαση στὸ Κάστρο του

(Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο ἐνὸς φαντάρου)

Ἦταν Κυριακὴ ἀπόγεμα, κλασσικῆς Ὀκτωβριανῆς λιανιάδας! Ὁ ἀγνωστος στὸ φανταρόκτισμο κίνδυνος, ποῦ τὸν εἶχε περιζῶσει ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐπιθέσεως τοῦ Σεπτέμβρη, εἶχε ξεχαστῆ ἀπὸ τῆς πρώτης μέρες τοῦ ἀκολουθήσαντος τῆς τραγικῆς ἐκείνης στιγμῆς, κατὰ τῆς ὅποιες χορεύανε τὰ πέριξ τοῦ Ἄριον ἕνα χορὸ συγχρονοῦσιν μετὰ τὸ μούγκρισμα τῶν κανονίων — σὰ μούγκρισμα θεριοῦ — καὶ μετὰ τὸ σκάσιμο τῶν ὀβίδων. Ἦταν μετὰ μιὰ λέξι τὸ ἀπόγεμα ἐκεῖνο, μιὰ κάλμα στελεμένη ἀπὸ τὸ θεὸ! Εἶχε κυριέψει καὶ τὴν ψυχὴν μας (ἢ ὅποια πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι δύσκολα βρισκότανε σὲ τέτοια κατάστασι), καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως· στὴν περιληπτικὴ αὐτὴ ἔννοια, ποῦ ἐκφράζεται μετὰ τῆς λέξεως «φύσις» στὴν ζωογόνο αὐτὴ μητέρα μας, ποῦ τὸ γέλοιο τῆς εἶναι γέλοιο μας, καὶ ὁ θυμὸς τῆς καὶ μὸς μας, τὴν ἡμέρα κείνη, εἶχαμε πολλοὺς λόγους νάμιαστε, ἂν μπορῆ, περσσότερο ἀπὸ εὐγνωμονες· γιατί μᾶς εἶχε σκορπίσει τ' ἀγαθὰ τῆς, μετὰ περισσὴ δαφνίλεια· τὸν ἐπιθυμητὸ τῆς ἡλιο, μετὰ ὅλην τὴν θερμότητα, τὴν ὅποιαν ποθεῖ κανεὶς, ὅταν βρῆσκειται 1008 μέτρα ψηλὰ ἀπὸ τὴν θάλασσα, κοντὰ στὰ πόδια τοῦ Ἀκτᾶρ-Ντάγ! καὶ μάλιστα στὶς τελευταῖες φθινοπωρινῆς μέρες· τὸ γελαστό καὶ ξάστερο οὐρανὸ τῆς, στὸ γαλανὸ χρῶμα τοῦ ὁποῖου ὀρκίζονται οἱ βαρεμένοι ἀπὸ τὸ χαλάζι τῆς Μούσας· καὶ τὸ σπουδαιότερο, μᾶς εἶχε σταλάξει στὴν ψυχὴν μας, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμητῆς καὶ πανάκριβης σταγόνης τῆς χαρᾶς τῆς ζωῆς!

Ρουφῶντας λοιπὸν καὶ γώ, μαζὶ μετὰ τὰ παιδιὰ τῆς συντροφιάς μου, τὸ ἡδονικὸ αὐτὸ μέλι τῆς χαρᾶς τῆς ζωῆς ἀπὸ τῆς χαρᾶς τῆς φύσεως, ἔσουρνα τὰ βήματά μου μαζὶ τους, χωρὶς κατεῦθυνση· σὰν φτάσαμε ὅμως στὴν Ἀρμενιά, ἐπιβλητικὰ μᾶς χτύπησε στὸ μάτι ὁ μαῦρος βράχος τοῦ Ἄριον, ὁ τεράστιος καὶ ἀπότομος γρανίτης,

ὁ ὁποῖος σὰν νὰ ξεφυτρῶνῃ ἀπὸ τῆς γῆς, στέκει περήφανα στὴν καρδιά τοῦ Ἄριον, καὶ τὴν κορφὴν τοῦ ὁποῖου 500 ἴσως μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὰ πόδια του, στεφανώθουν δαντελωτὰ ἐρείπια παλαιοῦ Βυζαντινοῦ — ποῖος ξέρει; — Φρουρίου, ἀγνωστῆς ὅμως σὲ μᾶς παληῶς δόξας! Ἐ! σ' αὐτὸν τὸ βράχο, ἦρθε στὴ σκέψη ἔλων μᾶς ν' ἀνεβῶμε· σ' αὐτὸν τὸ μαῦρο βράχο ποῦ δῶκε τ' ὄνομά του στὴν πόλιν τοῦ Ἄριον (γιατὶ Καρὰ-Χιστᾶρ σημαίνει μαῦρος Βράχος) καὶ μ' ἕνα στόμα ἔλοι τ' ἀποφασίσαιμε! Μᾶς τὸ ἐπέδρασε, ἂν ὄχι ἡ ντροπὴ — 4 μῆνες τώρα ζούσαμε στὴν πόλιν του καὶ ἀντιχρῶσαμε τὸ ἐπιβλητικὸ μεγαλεῖό του, χωρὶς νὰ τὸν πατήσῃ ἢ ἀρβύλα μας — μᾶς τὸ ἐπέδρασε, λέγω, ἢ ἐξαιρετικὴ ἀσθητικὴ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, γιατί μᾶς ἔλεγε πῶς ἀπὸ τὸ ὕψος του, ἂν μποροῦσε καθένας μᾶς νὰ στείλῃ μετὰ τὰ φτερά τοῦ ἀμόλυτοντου καὶ πάνω αἰθέρα, τοὺς χαιρετισμούς του καὶ τὰ φιλιὰ του στὰ ἀγαπημένα του πρόσωπα κάτω· ἐκεῖ στὰ μυριπόθητα χρώματα τῆς γλυκειᾶς μας πατρίδας!

Τραχὺς καὶ ἀπότομος ὁ δρόμος στ' ἀνάβασιμά του! Σκερφαλόνοντας σὰν κατσίκια, ὑπερὰ ἀπὸ μιὰ κατάστηθην ἀνάβαση μισῆς ὥρας, πατοῦσαμε τὰ ἐρείπια τοῦ κάστρου του! Ἡ ἀναπνοὴ μᾶς εἶχε πιαστῆ, καὶ ἡ μιλιὰ μᾶς εἶχε κοπεῖ ἀπὸ τὴν ἀνάβαση· σὰν ξεροὶ ξαπλωθήκαμε νὰ ξεκουραστοῦμε, καὶ ὅταν σηκωθήκαμε, γυρίσαμε ἔλες τῆς ἐπάλλξει· του μετὰ λεπτομέρεια ἀρχαιολόγου, βουδοῦ ὅμως, τόσο ἀπὸ τὴν ἀγνοία τῆς ἱστορίας του, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν ἴλιγγο τοῦ ὕψους καὶ τὴν ἐκστασιὰ ἀπὸ τὸ περιβάλλον!

Σὲ δυὸ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπάλλξει, ἐγὼ καὶ ὁ ἰδιαιτέρως μου φίλος, ὁ Γιάννης, ἐκίτσαμε «ἱππαστὶ» ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, καὶ ἀρκετὴ ὥρα παίρναμε στὰ μουγκὰ τῆς ἀφῶνης ἐντυπώσεις ποῦ μᾶς ἔδινεν ἡ πανοραμικὴ ἀποψη τοῦ Ἄριον, μετὰ τὰ ἔλινα καὶ λασπόχιστα σπίτζα του μετὰ τοὺς σκυφοὺς μυχχαμητῆδες καὶ τῆς μπαμπολωμένες καὶ κουρελιασμένες χανομίτσες, ποῦ γυροῦσαν στὸ ἀπαίσιο καλντιρόμι του· μετὰ τοὺς σταθμοὺς Σταμποῦλ-Βαγδάτης καὶ Σμόρνης, εἰ ὅποιοι ἀπὸ τῆς λίγης βλάστησης καὶ τοὺς μικροὺς κήπους τῶν γύρω σπιτιῶν ποῦ χρησιμεύουν γιὰ καταλύματα τῶν ὑπαλλήλων των, εἶναι σὰν ὄχι μᾶς μετὰ σὲ μιὰ ἔρημο· καὶ τέλος μετὰ τὸ πλῆθος τῶν μιναρέδων του, ἀπὸ τὰ περιφερικὰ μαπακονάκια τῶν ὀποίων, ἰσάριθμοι πρὸς αὐτοὺς καλλίφωνοι μουσελίνδες, τὴν ὥρα κείνη πρόβαλαν νὰ διακηρύξουν μετὰ ἀνατολίτικη μουσικὴ μαεστρία, ὅτι ἕνας θεὸς ὑπάρχει στὸν οὐρανὸ, καὶ ἕνας προφήτης στὴ γῆ· ὁ δικὸς τους!

Πέρασε ὥρα ἀρκετὴ σ' αὐτὴ τῆς ρέμβῃ· θὰ περνοῦσε δὲ ἀκόμη περσσότερη, ἂν σὲ μιὰ στιγμῇ, δὲ μᾶς συνέφερε στὸν ἑαυτὸ μᾶς τὸ σφύριγμα τοῦ τραίνου· σὰν νὰ μᾶς ἔξυπνησε πόνους μακρυνούς! Μᾶς μετέβαλε τὴν ψυχικὴ μας γαλήνη, καὶ μᾶς ἔκανε νὰ βγάλουμε ἀπὸ μέσα μᾶς ἕνα ἀναστεναγμὸ! Μᾶς θύμισε τὰ τελευταῖα ὑπέροχα λόγια τῆς «λήθης» τοῦ Μαβίλλη, «καὶ ἂν δὲ μπορεῖς παρὰ νὰ κλαῖς τὸ δαίλι, τοὺς ζωντανοὺς τὰ μάτια σου ἄς θρηνηθῶν . . . .» καὶ μᾶς διάταξε στὴν ψυχὴ τὴν ἐντύπωσι, ὅτι αὐτὸ τὸ ἀντίκρυσμα τοῦ τραίνου, ἦταν ὀπταπάτη, καὶ ὁ γυρισμὸς μᾶς χίμαιρα!

Μέτωπο 25-11-21

Τ. ΑΚΡΙΤΑΞ

ΝΑΥΤΗΛΙΑΚΑ

Η από έτους και πλέον μασίτζουσα την διεθνή ναυτιλίαν κρίσις εξακολουθεί άμείωτος. Η πρό μικρού σημειωθείσα αισιοδοξία εν Αμερική και εν Αγγλία φαίνεται, ότι έχει άπλως την σημασίαν της παρακάμψεως του άνωτάτου σημείου της κρίσεως. Πάντως είναι βέβαιον, ότι επί του παρόντος και εις τὸ προσεχές μέλλον ἡ κατάστασις δέν εἶναι δυνατόν νά παρουσιάσῃ ὅπωςδήποτε σοβαράν βελτίωσιν. Πρίν ακόμη παγώσουν οἱ λιμένες τοῦ Καναδά καὶ τῆς Βαλτικῆς ὑπῆρχον εἰς μόνην τὴν Ἀγγλίαν ἀρροῦντα λόγω ἐλλείψεως ἐργασίας 650 πλοῖα, χωρητικότητος 1.100.000 τόννων, τὸ δὲ σύνολον τῶν ἀρροῦντων καθ' ὅλον τὸν κόσμον πλοίων ὑπελογίζετο οὐχὶ κατώτερον τῶν 10.000.000 τόννων νεκροῦ βάρους, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁλόκληρος ἡ ἀπὸ τῆς ἐνάρεξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου προστεθείσα χωρητικότης ἀρροεῖ.

Η Ἑλληνική ναυτιλία, παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν κρίσιν, ἐργάζεται ὡς ἰκανοποιητικῶς, καὶ καθημερινῶς σχεδὸν προσθέτει εἰς τὸν στόλον τῆς νέα πλοῖα, κατὰ τὸ πλεῖστον μεγάλα καὶ καινουργῆ, ἐπιωφελομένη τῶν ἀπιστεῦτως χαμηλῶν τιμῶν τῶν πλοίων. Οὕτω κατ' ἀσφαλῆ πρόβλεψιν πρίν συμπληρωθῆ τὸ τέταρτον ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἡ Ἑλληνική ναυτιλία, ἡ ὁποία ἔχασε κατ' αὐτὸν τὰ 70/100 τῆς χωρητικότητός της, θά φθάσῃ πάλιν τὴν προπολεμικὴν τῆς χωρητικότητά τῶν 1.000.000 τόννων περίου.

Εἰδικῶς ἡ Ἑλληνική ἀκτοπλοία διέρχεται σοβαρωτέρων κρίσιν. Ἀποτελουμένη κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ παλαιὰ σκάφη ὑφίσταται ἀκεραίας τὰς συνεπειὰς τῆς λόγω τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως μειώσεως τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς χώρας, καθ' ὃν χρόνον τὰ ἔξοδα αὐτῆς ἀκριβῶς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καθημερινῶς πολλαπλασιάζονται.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Η γενική οικονομική κρίσις ἐπέδρασεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν κίνησιν τῶν ξένων ἐν τῇ χώρᾳ μας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Διὰ νὰ κατανοηθῆ πόσον ἐμειώθη αὕτη παρόχνη τὴν πληροφορίαν ὅτι ἔναντι τῶν τεραστίων ἀριθμῶν κινήσεως ξένων κατὰ τὰ προπολεμικὰ ἔτη, τὴν δευτέραν ἑξαμηνίαν τοῦ παρελθόντος ἔτους μόνον 4092 ξένοι μᾶς ἐπεσεκέθησαν, ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν Ἀμερικανοί, Ἀγγλοὶ καὶ Γάλλοι.

Η πρώτη ἑξαμηνία τοῦ λήγοντος ἔτους παρουσιάζει ἐλαχίστην μὲν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ξένων φθάνοντος μόλις εἰς 5119, οὐχ ἦττον ὅμως προβλέπεται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἥτις δέν παρέλειψε νὰ κάμῃ καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην διαφήμισιν τῶν τοπειῶν καὶ ἀρχαιοτήτων τῆς χώρας μας ἐν τῷ ἔξωτερικῷ, ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξὶν καὶ φθινόπωρον θά ἔχωμεν ὡς ἰσχυρὴν καλὴν εἰσροὴν ξένων.

Τὸ εἰσρεῦσαν χρῆμα εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰς ἀνωτέρω δύο ἑξαμηνίας ὑπολογίζεται ὅτι ὑπερέβη τὰ 2.000.000 δραχμάς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Ἐκυκλοφόρησε τὸ Α΄ Τεύχος τῶν Ἐκθέσεων Μαθητῶν τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου, περιλαμβάνον χαριέστατα εὐθυμογραφήματα, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Δημ. Γουδῆ.

Πωλεῖται ἀντὶ δραχμῶν 3 εἰς ὅλα τὰ ἐν Ἀθήναις Βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀποστέλλεται εἰς πάντα αἰτοῦντα.

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Γραφείου **ΙΩΑΝΝΟΥ Ἐρμηνεία τῶν Νόμων περὶ Εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων Ἐσόδων** (Διοικητικὴ Ἐκτέλεσις) τοῦ κ. Μιλτιάδου Ἀθ. Οἰκονομίδου.

Τὸ διήγημα τοῦτο, μετὰ περιόδους ἐπιμελείας γραφῆν, θέλει ἀποτελέσει τὸ ἀπαραίτητον βοήθημα τῶν κ. κ. διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἰδιαιτέρως δὲ τῶν ἐν τῷ οἰκονομικῷ κλάδῳ ὑπηρετούντων, ὡς ἐπίσης διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ πολλὰ ἔχουσι νὰ ὠφεληθῶσιν οἱ κ. κ. δικαστικοί, δικηγόροι κ.λπ.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς περιέχει τὸ ἐν ἰσχύϊ κείμενον τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, τὴν σχετικὴν νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων, γνωμοδοτήσεις, εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις, ὑπουργικὰς ἐγκυκλίους, τυπικὰ καὶ πλῆθος ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν καὶ παρὰ τοῖς Γραφείοις μας ἀντὶ 12 δραχμῶν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Τὸ ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην τῷ ὄντι διεύθυνσιν περιοδικῶν « Αἱ Μοῦσαι » τοῦ ἀξιοτ. κ. Λεων. Χ. Ζῶη, ἐκδιδόμενον ἐν Ζακύνθῳ, εἰσηλθὲν ἀπὸ τῆς 1 τ. μ. εἰς τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του.

Οἱ ἀπανταχοῦ διαμένοντες Ζακύνθιοι δύνανται ἐλευθέρως νὰ καυῶνται ὅτι εἰς τὴν ἰδιαιτέραν των πατρίδα ὑφίσταται περιοδικὸν φύλλον, τοῦ ὁποῖου ἡ τῶσον μακρὰ ζωῆ, πρωτοφανῆς ἀληθῶς διὰ τὸν Περιοδικὸν Τύπον τῶν Ἐπαρχιῶν, φανερώσει τὸ δημοσιογραφικὸν ἄλγαντον τοῦ κ. Ζῶη καὶ τὴν ἐκτίμησιν, ἣν πρὸς αὐτὸν αἰσθάνονται οἱ συμπατριῶταί του.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ « Παντογνώστου » συγχαίρει ἀπὸ καρδίας τὸν κ. Ζῶην διὰ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν του πρὸς τιμὴν νῆς νήσου Ζακύνθου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ & ΖΗΤΗΣΕΙΣ

— ΠΩΛΕΙΤΑΙ μέγα ἀγροτικὸν κτήμα μετ' ἀφθονον ὕδωρ (ἀριστον δι' ἐκμετάλλευσιν) καὶ ὑδραυλικὰς ἐγκαταστάσεις, πολλὰ δένδρα καὶ φυτείας, μεγάλας οἰκοδομὰς (ἀποθήκαι εἰδικαὶ δι' οἶνους καὶ δημητριακά, δεξαμεναί, διίλουστήρια καὶ ἐγκαταστάσεις οἰνοποιίας, πατητήρια, σταῦλοι, βοστιάσιον, ὀρνιθῶνες, κ.λπ.) μετὰ διάφορα ἐργαλεῖα, σκευὴ καὶ ἐπιπλα (βενζιναρότρον, ἀμαξίαι περιπάτου) σοῦστα, κάρρο, ματικάρια, πριόνια, πλάσαιγγα, κατάρι, σκεπάρινα, χρηματοκιβώτιον, κ.λπ.) καὶ μετὰ διάφορα ζῶα διὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ Γραφεῖά μας.

— ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἐνοικίασιν διαμέρισμα ἐν τῷ ὁδοῦ Σταδίου ἢ Πανεπιστημίου (ἀπὸ τὰ Χαυτεῖα μέχρις ὁδοῦ Κοραῆ) πρὸς ἐγκατάστασιν Ἐμποροπρακτικοῦ Οἴκου. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ Γραφεῖά μας.

ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κεφάλαιον καταβεβλημένον Δρ. 3.000.000 — Ἀποθεματικὸν 1.100.000
 Διευθύνων Σύμβουλος ΣΠΥΡ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ
 ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ 1918

ΕΡΓΑΣΙΑΙ: Συναλλάγμα — Χρηματιστηριακαὶ Ἐντολαὶ — Καταθέσεις — Ἀποθηκεύσεις
 Ἐπιτελωνισμοὶ — Ἀσφάλεια.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

- 1) Ἀνώνυμος Ἐταιρεία Γεωργικῆς Βιομηχανίας.
- 2) Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ποτοποιίας.
- 3) Ἀνώνυμος Ἐταιρεία Ἑλληνικῶν Ξενοδοχείων.
- 4) Ἀνώνυμος Ἐταιρεία Ἐκμεταλλεύσεως Νέων Χωρῶν.

Διὰ τοὺς κομψῶς ἐνδυομένους

Συνιστᾶται
 Ο ΜΟΝΟΣ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
 ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΣΩΤΗΡΙΟΥ Α. ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΑΙΘΟΥΣΑ
 ΔΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΤΑΓΙΕΡ

Λεωφόρος Γεωργίου Α΄.
 καὶ Κολοκοτρώνη 77.

ΘΑ ΤΟ ΕΜΑΘΑΤΕ
 ΤΕΛΟΣ ΠΑΝΤΩΝ

“Οτι τὰ ἀνώτερα ὄλων

ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ

ΕΙΝΑΙ

« ΤΑ ΧΙΩΤΙΚΑ ΓΛΥΚΑ »

“ΚΡΥΣΤΑΛ,”

ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΜΗΛΙΑΔΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΛΛΙΔΗ

Ἐάνθισμένος Χειμῶν

Στοῦ **ΦΛΕΡΙΑΝΟΥ**

ΤΑ ΕΥΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΔΩΡΑ

Πρωτότυπος ἐκθεσις διὰ τὴν Ἀνθοκομίαν.
 Πανέριτα καὶ γλάστρες μετ' ὄντα ἀνθισόμενα.
 Ἐκθέσεις διὰ τὰς ἐορτὰς καὶ γάμους
 ὄλων τῶν περιόχων ἀνθοδοχείων.

ΛΑΜΠΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ

Διὰ νὰ εἰσθε πάντοτε ὑγιεῖς

Πίνετε τὸ βραβευθὲν εἰς ὅλας τὰς Ἐκθέσεις

ΚΟΝΙΑΚ

Σ. ΚΑΙ Η. ΚΑΙ Α. ΜΕΤΑΞΑ

(Προσέξτε πολὺ εἰς τὴν μάρκαν)

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὄδος Ἀριστείδου 7.—Τηλεφ. 3-53.

ΓΝΗΣΙΟΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ

ΑΠΟΣΤΑΦΥΛΙ

ΕΙΝΑΙ

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ

ΠΟΥΡΗ

Βραβευθὲν

ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΝΤΕΑΣ

Ἴατρος - Παθολόγος

Ἐπιμελήτης παρὰ τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Ὀδὸς Μασσαλίας 16 - ΑΘΗΝΑΙ

Χονδρική καὶ λιανική πώλησις
ΚΑΠΝΩΝ ΚΑΙ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ

Ἵλων τῶν Καπνοβιομηχανικῶν Οἰκῶν

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΜΜΑΤΑΣ

Ἀθηνᾶς 105 - Ἀθήναι

Ο ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΙΑΤΡΟΣ

Κ^{ος} ΛΑΖΑΡΟΣ Ι. ΖΑΟΥΣΗΣ

Δέχεται καθ' ἑκάστην 4-6 μ. μ.

Χαριλάου Τρικούπη 5 - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑ ΑΓΝΟΤΕΡΑ

ΤΥΡΙΑ ΚΑΙ ΒΟΥΤΥΡΑ

Ἔχει μόνον **Ο ΒΟΥΖΑΣ** ΟΔΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Ι. ΓΚΙΚΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Παρ' ἅπασιν τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις

Ὀδὸς ΤΖΩΡΤΖ ἀριθ. 4^β

Τὸ τελειότερον καὶ ἀμερικανικώτερον
ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΕΙΟΝ

Εἶναι τοῦ Κυρίου

ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΕΤΡΙΔΟΥ

Ὀδὸς Πινδάρου 15 - ΑΘΗΝΑΙ

ΚΟΡΝΙΖΕΣ

ΣΕ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΣΧΕΔΙΑ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

*Με 40 τοῖς 0/0 ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅλα
τὰ Κορνιζοποιεῖα τῆς Ἑλλάδος*

ΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΗΛΙΩΝΗ

95 Ἀθηνᾶς 95 - ΑΘΗΝΑΙ

*Ἀντιπροσώπου τῶν μεγαλυτέρων
Εὐρωπαϊκῶν Ἐργοστασίων*

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΚΟΝΙΑΚ & ΛΙΚΕΡ

Εἶναι τῶν

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΟΛΑ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΤΑ ΠΟΤΑ ΤΟΥ

ΕΙΝΑΙ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΑ

ΠΙΝΕΤΕ ΧΩΡΙΣ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥΣ